

ARADI KÖZLÖNY

Előfizetési árak:

Helyben házhoz hordva:		Vidéken postai szétküld:	
Egész évre	12 frt	Egész évre	14 frt
Fél évre	6 „	Fél évre	7 „
Negyed évre	3 „	Negyed évre	3.50
Egy óra	1 „	Egy óra	1.20

Kiadóhivatal:

Az „Aradi Nyomdatársaság”, főút 51. sz. a., hová hirdetések, előfizetési pénzek és a kiadás körüli panaszok küldendők.

Hirdetések díja:

Hat h. petit sor egyszer 8 kr
Minden következőnél 6 „
Bélyegdíj külön 30 kr
Nviltér sora 20 „

Szerkesztőség:

Az arad-csanádi egyesült vasutak palotájában, hová a lap szellemi részét illető közlemények intézendők. Bérmentetlen leveleket csak ismert kéztől fogadunk el.

Kézíratokat vissza nem küldünk.

Elvek és frázisok.

Arad, junius 10.

(—s) 1893. május 19-ig erős és alapos kételyek merültek föl a közvéleményben az iránt, hogy a függetlenségi párt, mely programjával mindig az 1848-iki demokratikus és szabadelvű eszmék megvalósítását hirdette nagyhangú hazafias frázisokkal, csakugyan oly őszinte és igaz harcos serege-e hazánk ez irányu újjáalakításának, vagy pedig a lobogtatott zászló csak fennen hirdetett jelszavak ürességének elpalástolására szolgál-e? E kételyek annál kompromittáltabb következményekkel bírtak a pártnak elvi meggyőződéseire, mert éppen ez a párt volt az, amely boldogult Irányi Dániel elnökének vezetése alatt és kezdeményezésére, kinek őszinte demokratikus és liberális törekvései iránt ez irányban csakugyan nem volt ok kételkedni, éveken át tüntető módon sürgette az egyházpolitikai kérdéseknek liberális szellemben való megoldását, melyet az öreg Kossuth is multkori levelében az egyszerű józan ész oly követelményének nevez, miként szégyennek és gyalázatnak tartja, hogy azok Magyarországon már régen meg nem adtak. És éppen ezért most, midőn az események fejlődése az egyházpolitikai kérdések megoldásának szükségét megérlelte a szabadelvű kormány e nagy feladat elöl meg nem hátrált, hanem bátran és őszintén vállalkozott, ami az egész országot lelkesült hullámmásba hozta, éppen most különösen a függetlenségi pártnak állott erkölcsi kötelezettségében komoly és határozott szint vallani e kérdésekben és pedig annál is inkább, mert némely tagjainak állásfoglalása indokolt kételyekre szolgáltatott okot.

Eötvös Károly és hívei becsületes és őszinte politikus létükre ezen helyzet erkölcsi parancsának akartak eleget tenni, midőn május 19-én pártkérdésként fölvetették az egyházpolitikai programnak támogatását. S mivel a többség semmit mondó kitéréssel leszavazta őket, ebből Eötvösék levonták magukra nézve a kozekvenziákat és kiléptek a pártkörből. Ezóta — bár a függetlenségi párt fölbomlott — de a kételyek a közvélemény előtt eloszlattak. Most már mindenki előtt világos, hogy Eötvösök törhetlen hívei az 1848-iki eszmékkel megegyező szabadelvű egyházpolitikai programnak, ellenben azok, akik jobbnak tartották egy semmit mondó kitéréssel elejét venni annak, hogy a párt az ország közvéleménye előtt igazolja sarkalatos elveinek integritását, csak olyan frázis-politikusok, kik ugyanily módon fognak ürügyet és okot találni arra is, hogy a kormánynak konkrét és — egynek kivételével — immár kész egyházpolitikai törvényjavaslati ellen szavazzanak. Hiszszük és remél-

jük, hogy ez nem áll valamennyiükre nézve, kik ma Eötvössel szemben Polonyi és Vajay körül csoportosulnak, és bizonyosak vagyunk benne, hogy ha az egyházpolitikai program tekintetében kenyértörésre kerül a sor, lesznek még többen, kik elhagyják Polonyit, mert akkor el kell hagyniok ezt az urat, ki most még csak kaczerkodik a klerikalizmussal és ultramontanizmussal, de akkor majd ki kell mutatnia a foga fehérét.

A ketté szakadt függetlenségi párt két frakciója között tehát határozott elvi különbségek vannak s azért nagyon téved az öreg Kossuth Lajos, midőn éppen azt hangsúlyozza legújabb levelében, hogy ily különbség nincs s ez okból nincs is akadálya a kibékülésnek. De Kossuth tévedése természetes és érthető. Az ő tudomása az itteni viszonyokról oly nagy messzeségben nem lehet tiszta és pedig annál kevésbbé, mert ezuttal Polonyitól nyert egy oldalú információ alapján. Azért kár lesz Polonyiéknek e levellel diadalmaskodni, mert a közvélemény tisztán látja, hogy Kossuthnak ezuttal mondott itélete, mint amely az audiaturret altera pars elvének mellőzésével jött létre, tévedés.

Belföld.

A magyar delegáció köréből.

Bécsből írják: A magyar delegáció jövő heti plenáris ülései igen érdekesnek ígérkeznek. A külügyi budget tárgyalása a nyilvános ülésen sem fog ugyan nagyobb hullámokat verni, de azért delegátus körökben valószínűnek tartják, hogy e tárgyalás is figyelemre méltó nyilatkozatokra fog alkalmat szolgáltatni különösen azon fogadtatásra való tekintettel, a melylyel Kálnoki gróf exposéja a németországi sajtó egy részénél találkozott. A magyar delegáció teljes ülési tanácskozásainak sulypontja azonban a hadügyi költségvetésre fog esni, nevezetesen már be is van jelentve Apponyi Albert beszéde a katonai kérdésekről. Apponyi nem levén tagja a delegáció hadügyi albizottságának, nem is vehetett részt annak vitáiban s a nyilvános ülésen szándékozik kifejteni nézeteit a véderő körében megvalósítandó nemzeti követelményekről. Ugron Gábor is ki fogja ez alkalommal fejteni a vérendszerre vonatkozó ismeretes álláspontját. Előrelátható, hogy Wekerle miniszterelnök esetleg Fejérváry b. honvédelmi miniszter is részt fog venni a vitában. A delegáció érdemleges tanácskozásainak befejezését a jövő hét végére várják.

A fekete fuzió és Kossuth.

Arad, junius 10.

Abból az alkalomból, hogy Polonyi s a vele egy huron pendülő szélső fekete gárda a helybeli függetlenségi párt erkölcsi támogatásának megkaparintására vetette ki hálóját, nem tartjuk időszerűtlennek a „Pesti Hirlap” mai számában a fenti czimen megjelent kitünő cikket ismertetni.

„Polonyi Gézát — ugymond a P. H.

Mai számunk 10 oldalra terjed.

— elkábitotta az Eötvös felett kivított sikere és — kifecsegi valódi szándokát.

Kossuth áldása új frigyhez kelle neki: az Ugron-Polonyi-frigyhez. Nem Eötvössel akar ő visszafuzionálni, hanem Ugronnal és pártjával. Ezért szidják Ugronnal közösen Eötvöst, kit fölfelé szidtak forradalmárnak; lefelé a szélsőbali választók irányában Kossuthal szidatják: pártbontónak.

A fekete fuzió tehát készül; most már bevalija nyíltan Polonyi. Ezt nem tudhatta Kossuth, mikor levelét megírta, ki nem tudott sok más egyebet sem.

Nem tudta és nem tudja, hogy a Polonyi-pártban lapulnak meg az ultramontanizmus legfeketébb szövetségesei. A primás barátai, az ultramontanizmus sekrestyései és ministransai.

Nem tudta és nem tudja, hogy a Polonyi-párthoz tartoznak mindazok, akik a függetlenségi párton a szabadelvű egyházpolitikai reformok ellen nyilatkoztak és a törvényhatóságokban küzdöttek. Nem látszik tudni, hogy Szederkényi, aki a Polonyi-párt egyik főembere, Egerben a leghevesebb támadást intézte az egyházpolitikai program ellen.

Nem tudta és nem tudja, hogy a Polonyi-párt megbízottai, pláne egyik alelnöke, a közgazgatási bizottságban a leghevesebben megostorozták a polgári anyakönyvezésről szóló törvényjavaslatot. Hogy ott ők — ismét Szederkényi és Kun Miklós — nem mint magányosok, hanem pártjuk nevében nyilatkoztak a törvényjavaslat ellen.

Kossuth Lajos nem tudta és nem tudja, hogy a függetlenségi párt szétszakadására ez a körülmény adta a közvetlen alkalmat. Mert Eötvös Károly és a függetlenségi párt szabadelvű iránylata emiatt botránkozott meg és tartotta szükségesnek, a liberalizmus alapján, a partkérés felállítását.

Nem tudta és nem tudja Kossuth Lajos továbbá azt, hogy Eötvös határozati javaslatát a függetlenségi klubban azért szavazták le, hogy a szabadelvű frázisok hangoztatása mellett, mindenkinek szabad keze legyen. Hogy nem csak Vajay István szavazhasson az egyházpolitikai javaslatok ellen, hanem mindazok, akik a papságnak köszönik megválasztatásukat, a szó vagy írás által lekötött reverzálisok. Hogy tehát tagja maradjon a függetlenségi pártnak mindenki, habár a római pápával és Pállfy Móriczsal összeesküszik Magyarország egyházpolitikai függetlensége ellen, csak az átkos közös ügyek ellen dörögje szajkómódra betanult frázisait.

Kossuth Lajos nem tudta és nem tudja, hogy maga a vezér, Polonyi Géza, a primási udvar bejárója, a legszélső ultramontan körök befentese, aki a liberális frázisokat a legszelbben meg tudja egyeztetni a tulzó fekete demagógia követelményeivel. Aki nem csak egy huron pendül a katolikus autonómia követelésében a heccz-káplánokkal, hanem nyilatkozataiban félig-meddig már is felállította a junktímot a kötelező polgári házasság és a kath. autonómia olytulzó mérve közt, minő az apostoli király és a nemzet souverainitása jogainak érzékenysérelme nélkül meg nem valósítható. Akinél tehát nincs kizárva, hogy mikor majd a kötelező polgári házasságról szóló javaslat a ház asztalán lesz, azt fogja mondani, hogy a 48-as

elvek szent nevében helyesli ugyan a kötelező polgári házasságot, de neki előbb, vagy legalább együtt katolikus autonomia kell. Oly kath. autonomia, a minőt ő és a heccz-fáplánok akarnak. Vagyis fából vaskarika.

Hasonló történhetik a vallások szabadgyakorlatának és a zsidók reczepeziójának kérdésében. Sőt az utóbbi, illetőleg Polonyi már ki is jelentette a házbán, hogy előzetes szervezeti reform nélkül nem recipiál zsidót.

Sólon és Likurg óta soha senki sem készített oly tökéletes törvényjavaslatot, melyet valami ürügy alatt meg nem lehetne támadni és visszautasítani. Ha egyéb kifogást nem lehet tenni, ott van a sorrend és junktim kifogása.

Es e mellett még az elveket is, legalább „elvilég” meg lehet menteni.

A Polonyi-párt minden egyes törvényjavaslatnál gögősen verheti mellét, hogy szabad-elvei, sőt szabadabb elvű az Eötvös-pártnál, a kormányról nem is szólva. Hangzatos frázisokkal emlegetheti a 48 liberális és demokratikus princípiumait, de e mellett mindig találhat ürügyöt és kibuvót arra, hogy a kormány törvényjavaslatait el ne fogadja.

Ez már tényleg így történt, mint említettük, a közigazgatási bizottságban, hol a függetlenségi párt tagjai a 48 nagy elveinek hangoztatása mellett szavaztak a polgári anyakönyvezés ellen, mely nélkül a magyar államiság csonka, nemzeti souverainitásunk hézagossá marad.

Bizonyára a Polonyi-pártban is vannak szintén liberális meggyőződésű egyének, akik meggyőződésük mellett, ép úgy mint az Eötvös-párt, helyt is fognak állani.

De nem mondható ez el a Polonyi-pártról illetőleg ennek egészéről, mert hiszen Eötvös határozati javaslatát különben le sem kellett volna szavazni, ha a meggyőződéses ultramontanok, az alárczosok és reverzalisták számára fenn nem kell vala tartani a lehetőséget, hogy a liberalizmus és az állami érdek ellen küzd-hessenek, s mégis a 48-as és függetlenségi párt tagjai maradhassanak.

Kossuthot maga ezen egy tény felvilágosíthatta volna, habár a fennebb előadottakról legkisebb sejtelme nincs.

E szerint Kossuth maga szentesítette egy oly pártnak létezését, mely a 48-iki és függetlenségi eszmékre támaszkodik, de a 48-nak liberális tartalma nélkül.

De ha a felsorolt tények felől informálva van, bizonyára más levél érkezik vala Turinból. A 48 papája kétségkívül legsujtöbb anathémáját küldi vala azok ellen, a kik a negyvennyolcz közzogi tartalmát külön választják ennek liberális tartalmától. A kik függetlenné akarják tenni Magyarországot Bécsből, de Róma rabigája alá akarják hajtani. A kik a független Magyarországot trikolorját az ultramontanizmus gyászfátyolába akarják burkolni.

De Kossuth nem kapta meg a kellő információt. Ebben hibás Eötvös, de hibás Helfy Ignác is. Talán ez a leghibásabb. Hiba

volt, hogy már kezdetben nem csatlakozott Eötvös Károlyhoz, még nagyobb hiba, hogy vagy nem, vagy tévesen informálta Kossuthot. Helfy követhette legtisztább meggyőződését, de Kossuth információjának elmulasztása, vagy téves informálása által a liberalizmus ügyének sokat ártott.

Es most készül a fuzió a Polonyi- és az Ugron-párt közt. Azon Polonyi-párt közt, mely a 48-iki elvekre hivatkozik Eötvösökkel szemben s Kossuthot szólaltatja meg maga mellett. Es azon Ugron-párt közt, mely nyiltan feladta az egyházpolitikai program nagy részét s első sorban a kötelező polgári házasságot, Mikép fér ez össze? Mit szólnak hozzá Kossuth és Helfy Ignác?

Mit szólnak ahhoz, hogy a fekete-fuzió létrejöttét előmozdítsák s hogy ekkép megalkul a magyar parlamentben a k a t h o l i k u s c z e n t r u m ?

A liberalizmus azonban, Kossuth gyenge ítélőtehetsége és Helfy tévedése dacára nem forog veszélyben.

Sőt tisztulni fog a helyzet. Ismerni fogjuk, ki van velünk, ki ellenünk. Es legalább lesz egy igazi 48-as párt, mely minden körülmény közt megküzd a 48 elveiért.

De ez nem a Polonyi- és nem az Ugron-párt, hanem Eötvös-párt lesz.

Városi közügyek.

Folytatólagos sorrendje

az Arad sz. kir. város törvényhatósági bizottsága által 1893. évi június hó 14-ik napján d. u. 4 órakor tartandó rendes havi közgyűlésben tárgyalás alá veendő ügydaraboknak.

19. Az árvaszék jelentése az árvatökék kamatlábának folyó év II-ik felére lett megállapításának jóváhagyása iránt.

20. A tanács jelentése az elő- és leirt állami adókra eső községi adóknak elő- és leírása iránt.

21. K á d a s K á l m á n aljegyző kérvénye 6 heti szabadságidő engedélyezése iránt.

22. A polgármester előterjesztése az aradi kereskedelmi és iparkamara ujjaalakítása tárgyában kiküldött központi bizottság elnöke — I n s t i t ú t ó r i s K á l m á n főjegyző helyettesítése iránt.

23. Arad szab. kir. város iskolaszékének előterjesztése az uj-telepi községi iskolához egy uj segédtanítói állásnak rendszeresítése s az ezzel járó fizetésnek megszavazása tárgyában.

24. Trencsénmegye közönségének az 1883. évi IV. t. cz. 24. §-nak hatályon kívül helyezése és ugyanezen törvény 15. §-nak a törvényhatósági alkalmazottakra leendő kiterjesztése tárgyában a képviselőházhoz intézett felirata.

25. A gazdasági-szék jelentése a külvárosi utak megkavicsolása,

26. U. a. a honvédségi töltenyraktár fel-

építése iránt kitűzött árlejtések eredményéről.

27. A tanács jelentése N e u m a n testvérek által villamos-vezetékük iránynyomának a vásártér mentén való megváltoztathatása iránt beadott kérvény tárgyában.

28. u. a. a színház zenekari helyiségében és az első emeleti erkélyszékeknél tervezett átalakítások tárgyában.

23. U. a. a H o r n i s c h e r Borbála telekéből utcavonal szabályozás következtében a Lipót-utca területéhez eső 16'8 □-ól megvétele iránt.

Arad, 1893. június hó 10-én.

Kiadta:

Kádas Kálmán s. k.
aljegyző.

Polonyi várás.

— Az aradi függetlenségi párt tegnapi összejövetele. —

Arad, június 10.

Az aradi függetlenségi párt erősen készüldött a tegnapi estre.

Arról volt szó, hogy lejön P o l o n y i Géza, B a b ó Emil, P a p p Elek s még egy pár más függetlenségi képviselő s a pécskai kerületben való széjjelnezés mellett egy füst alatt megnyerik Polonyi gyászos elveinek az aradi párthiveket is.

Hát a nagy terv csak félig-meddig sikerült.

P o l o n y i nem jött le, B a b ó nem jött le, a többiek sem jöttek le, csupán P a p p Elek lépett ki az este jövő pesti vonat egyik kocsijából s fogadta a fővárosból érkezett képviselők összességének szánt vékonyka ovációt.

Ilyen körülmények közt természetesen az aradi függetlenségi pártnak az este megtartott értekezletét sem vonta be a remélt politikai máz. Az összegyűlemlert polgártársak egykedvűen spriczezereztek s hallgatták egymás beszédét. Legfeljebb a csendes modoru tipikus kinézésű P a p p Elek kurucz anczugja s elpusztíthatatlan jó étvágya keltett méltó feltűnést a „Vadember” vendéglőjének fekete árnyékot vető fái alatt.

Az egész összejövetel ilyen körülmények közt Papp Elek ünneplésévé törpült össze.

Időjósítás a mai napra.

A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható:

— Június 11. —

Változó felhőzet. — Enyhé. — Jelentékeny csapadék nélkül.

T A R C Z A

— Június 11. —

A h é t r ő l.

— Krónika versben. —

Minden kabát csak elkopik,
Ha használod sokáig,
Ép így a toll, mely írja a
„Közlöny”-nek krónikáit.

Rövid leszek tehát, rövid,
— A pennám már alig fog —
S nem jutnak a felszínre így
Csakis a szörnyű titkok.

Mozognak a függetlenek,
Megszervezik Pécskát is,
Van ott beszéd hatvan méter,
De meg bor, quantum satis.

Hazugság az a hír, hamint
P l e s s Mór nem volna párthie,
Független lévén, elbukik
Ő ellenébe — bárki (?)

Legjobban küzd m e l l e t t e Gaál,
No meg Ivánffy Béla,
S ki mellett ily protekció
A pápától se' fél a'!!

Itt járt J ó z s e f főherczeg is,
Hogy mondjam el regémet,
Emlékezetes, hogy nem a
Z e m p l é n y i n é l ebédelt.

Pedig az már kifente az
Egész dalárda torkát,
S tenornak tette ifju
Odrynkát, — V a r g a J ó s k á t.

Már verte is szét a habot,
Nem ő, de a szakácsa,
Kit P o h l t ó l vett kölcsönbe egy
Rövidke paprikásra.

De a dalárda berekedt,
A pörkölt odaégett,
S J ó z s e f főherczeg még sem a
Zemplényinél ebédelt.

M u r á n y i is elszenderült,
Akár egy uri Koczmann.
Többé már része nem leszen
Semmilyen földi kosztban.

Fodrászból nem lesz színművész
Amott a másvilágon,
Bort sem mér, hogy nála színész
Adósságot csináljon.

Elköltözött, de itt hagyá
A kontócédulákat,

Aki épen fizetni vágy,
Az könnyen rátalálhat.

Egyet azonban megsugott,
Amikor papot vittek,
Hogy ő, s N y i l a s y, a Matyi
Egy félkrajczárig kvittek.

Ne vesse hát meg őt Matyi,
Amott a másvilágon,
— Nem azért nem mér ott italt,
Hogy kontot ne csináljon.

Ezek voltak pennám hegyén,
Most már elég a szóból
Maradjon meg jövőre is
A legfrissebb — t i t o k b ó l.

Kozák Manó.

A visszautasított menyország.

(Catulle Mendès.)

— Az „Aradi Közlöny”-nek francziából fordította: —

T o l n a i V i l m o s.

I.

Egyszer álmomban megjelent előttem egy alak; minthogy bálnak öltözött hölgyre hasonlított, — szárnyaival a dudoros csalánszövet ujjakat utánozva — azonnal ráosmertem, hogy ez nem lehet más, mint angyal.

Uj ajánlat az aradi vízvezetékre.

— Saját tudósítónktól. —

Arad, június 10.

Ismét új ajánlat.

Beadta Knuth Károly budapesti mérnök-vállalkozó, ki úgy az aradi vízvezeték, mint a csatornázás kiépítésére önálló offer-tet tett.

A vízvezetési albizottság már megtárgyalta az új ajánlatot. Mellőzni kívánja annak a vízvezetékre, nemkülönben a csatornázásra vonatkozó részét, teljesen, minden további hozzászólás nélkül.

Azt hisszük, hogy ez az ajánlat sokkal komolyabb és aradváros érdekeire nézve fontosabb, semhogy egy albizottsági ülés amugy röviden végezhesen vele. Meg vagyunk róla győződve, hogy a nagybizottság és a közgyűlés behatóbb tárgyalás alá fogják venni Knuth ajánlatát, annival is inkább, mert hazai iparunk mostani fejlettségének korában valósággal sajnálatos lenne, ha a tengeren túli vállalkozókra kellene szoroznunk.

Ismertessük itt röviden az albizottsági jelentést.

Knuth a város belső területének egy részét elkülönítő rendszer szerint csatornázná a város költségén, a vízvezetékét pedig esetleg a saját költségén is kiépítené azzal a feltétellel, hogy jogosítva legyen a lakosságtól bizonyos illetményeket beszédni.

A vízvezetési és csatornázási albizottság június 9-én tartott ülésén azt a javaslatot hozta, hogy Knuthnak a csatornázásra vonatkozólag tett ajánlata — különféle okokból — végleg mellőztesse, mert az nem egyéb, mint csak kísérlet, mely bizonynyal igen keserű és költséges csalódást vonna maga után.

Kimutatja az albizottság, hogy a Hughes és Lancaster cég csatornaművét 977,700 frttal fizetné meg a vám, míg Knuth ajánlatának elfogadása esetén részint kész kiadásul, részint a nagyobb évi kamatteher révén 1,031,234 frt 70 krt kellene elviselnie.

Smi Knuthnak a vízvezeték kiépítésére vonatkozólag tett ajánlatát illeti, erre nézve az albizottság javaslatba hozza a nagybizottságnak, hogy mondja ki, miként azt „elfogadhatónak, bővebb tár-

gyalás alá vehetőnek nem tartja és semmi helyes alapot nem lát arra nézve, hogy a miatt az ajánlat miatt a vízvezeték kérdésének a Meyer F. J. vállalkozóval folytatott tárgyalások nyomán való megoldását megakasztani engedni, vagy elhalasztani kellene.“

Tehát Knuth ajánlatával az albizottság ekként végzett.

Tekintve a nagy érdeklődést, mely a vízvezeték és csatornázás kérdését kísérő, czélszerűnek tartjuk az albizottságnak a nagy bizottsághoz benyújtott eme javaslatát egész terjedelmében közlenni.

Tekintetes vízvezetési és csatornázási bizottság!

Midőn legutolsó jelentésünket a Schone-rendszerű csatornázásnak és a vízvezetéknek létesítéséről, a Hughes és Lancaster céggel, illetve Meyer F. J. vállalkozóval kötendő szerződések egyes pontjainak módosítása tárgyában betérjesztők: azt lehetett hinnünk, hogy e nagyfontosságú kérdések eldöntésének továbbra való halasztást nem kell szenvedniük.

Ez azonban mégis bekövetkezett.

Knuth Károly budapesti mérnök és vállalkozó ugyanis május 10-ikén ajánlatot nyújtott be: városunk belső területe egy részének elkülönítő rendszer szerint való csatornázása s aztán a vízvezetéknek is a létesítéséről.

Ajánlatához tervrajzokat, terjedelmes műszaki leírásokat s a csatornázás költségvetését mellékelte; s késznek nyilatkozik a csatornaműnek a város költségére való elkészítését elvállalni, a vízvezetékét pedig esetleg a saját költségén is kiépíteni azzal a feltétellel, hogy jogosítva legyen a lakosságtól bizonyos díjakat szedni.

Hogy e díjak miként volnának megállapítandók: arra nézve május 25-én beérkezett második beadványában terjeszti elő kívánóságait.

A tek. tanács 1893/8302. és 9400. számú végzéseivel Knuth Károly beadványait alulírott bizottságnak adta aki a végett, hogy a tett ajánlatot, a bemutatott terveket és költségvetést tárgyalás és tanulmányozás alá vegyük, s ennek nyomán a tekintetes vízvezetési és csatornázási bizottsághoz terjesztjük be azokra nézve véleményeinket.

Az első tárgyalást május 16-án tartottuk meg, a melyen Knuth Károly ur is szíves volt személyesen részt venni s nekünk a kért felvilágosításokkal szolgált. A tárgyalást és tanulmányozást a tan. saját körünkben tovább folytattuk s a Knuth Károly urnak ajánlatát és a vízvezeték és csatornázás tárgyában a vizet: azokra nézve van szerencsék a következőket jelenteni:

— Azért jöttem, folytatá az Angyal, hogy kérdezzek, volna-e kedved a menyországba jönni, egyenesen, a nélkül, hogy a halál és temetés üres formáigain keresztül mennél.

Gondolhatjátok, hogy ez az ajánlat rám nézve föltötte kellemes volt. Már régtől fogva évezte vágytam volt meg látni az ég üdvözítő ragyogását. „Induljunk azonnal!” kiáltom. Ang hogy kiejtem a szavakat, a szoba megnyílt menyezetén át rózsás, léggömbalaku felhő szállt alá szobámba; kosara, mely elég tág volt, hogy két személyt befogadjon, fénysugarakból volt fonva. Mikor helyet foglaltunk, odaszólt az Angyal a láthatatlan szolgálókhoz: „Keresztesetek el!” és mi szédítő sebességgel szállottunk fel a kék magasságban s az ég árnyában.

II.

Mialatt az emberek lakjai elvesztek a homályos távolban s a hegyek lapályba folytak össze, kérdém:

— Szép Angyal, valóban oly nagyszerű a menyország, mint mi azt álmainkban képzeljük? Szólj, isteni vezérem! mondd el nekem a csodákat, mik szemeim elé fogznak járulni, az örömeiket, miket mellem élvezni fog.

Az Angyal méltósággal felelé:

— Emberi nyelv, (mert emberi voltodnál fogva csupán azt az egyet értheted), emberi nyelv nem képes kifejezni a menyői üdv örökös csodáját. S meg ha el is tudnál kép-

I.

A csatornázásra nézve Knuth Károly, aki tudvalevőleg az 1891-ben hirdett pályázaton az öblítő-rendszer szerint kidolgozott tervekkel vett részt — ma már szintén az első díjat nyert — fogadja el alapul.

Hát ez egészen helyesen van. Mert hiszen hiába minden erőlködés: olyan fekvésű városnál, mint Arad, más rendszerrel lehetetlen czélszerű megoldást elérni.

Igen természetes, hogy minket rendkívül meglepetés érdekeljen, hogy miben áll az elkülönítő-rendszer, melyet Knuth Károly ur akar életbeléptetni. Ugyanis e téren, ahol pedig minden újabb felfedezés a legnagyobb figyelmet kelti fel s csakhamar köztudomásúvá válik — tudomásunk szerint ez ideig a Lierne- és a Shone-rendszerrel szemben más másnak a rendszerével még csak kísérletet sem tettek.

Es a terveknek már első futólagos áttekintése s aztán azoknak, valamint a műszaki leírásnak és költségvetésnek bővebb tanulmányozása és tárgyalása felkelti s mindjobban megérleli bennünk azt a feltevést, azt a meggyőződést, hogy Knuth Károlynak a rendszere nemcsak nagyban, hanem az egészen kis részletekben is igazi és félre nem ismerhető utángazata a Shone-rendszernek.

Amiként Shone, úgy ő is városunknak az elkülönítő-rendszer szerint való csatornázás keretébe bevonná tervezett területét — épen csak őt kerületre osztja. Amiként Shone, épen úgy Knuth is: az egyes kerületekben fekvő háztól, természetes esésre berendezett agyagcsöveken át vezeti le a folyadékokat egyes gyűjtő-pontokra. Ezeknek a száma sem lehet természetesen más, mint őt — amennyit t. i. Shone is tervez.

Az egyes kerületek e gyűjtő-pontjain Knuth, épen úgy mint Shone, a föld alatt kiépített kamrákban készülékeket állít fel, melyek az összegyűjtött folyadékokat tovább hajtják. S ezeket a készülékeket, épen úgy mint Shone, ejektórokna nevezzi.

Shone-nál a folyadékokat kihajtó erő: a sűrített lég; ugyanezt választja Knuth is.

Shone-nak a sűrített levegő vezetésére, aztán az ejectorokból kiszorított folyadékok eltávolítására különféle méretű vascső-vezetékei vannak; s van aztán egy légsűrítő-képtelepe, amelyből az ott előállított légnomás átjut az ejector állomásokba. Knuth Károly ur mindezt épen így tervezi: vascsöveinek még a méretei is bámulatosan közel járnak a Shone-éhoz; akit különben egészen jónak elismert példányképül követ arra nézve is, hogy csövezetékei beszálló-aknákkal és öblítő-készülékekkel is megfelelő módon el legyenek látva.

Továbbá Knuth Károly ur, aki úgy látszik bizonnyal jó alkalmat vett magának a Shone & Ault cég által városunkhoz benyújtott tervrajzokat és műszaki leírásokat

zolni olyan kertet, hol minden szín csupa napfény, a nyári nap átlátszó fénye, hol minden virág egy egy szűz, mely tisztább a lilomnál, hol a lég szétporlasztott gyöngyökből van, az a kép még mindig oly távol lesz a nagyszerű valótól, mint a téli éj sötétje egy tavasz nap hajnalától. S ami legkevésbé lehet veled megértetni, az a végtelen, örök, változatlan üdv, mely körülvesz és áthat, mihelyt átlépted a boldogság küszöbét, mihelyt te is annak a határtalan tüznek egyik tiszta lángja lész.

Ez a beszélgetés türelmetlenségemet még csak fokozta. „Siessünk, siessünk!” mondtam. De azt vettem észre, hogy a gömb — már elhagytuk volt az első csillagokat — nem emelkedik többé, mozdulatlan a végtelen űrben.

— Oh! mi történt? kiáltam.

— En látom, mi a baj, mondá az Angyal; te nagyon nehéz vagy.

Mint hogy annyit időt sem vettem magamnak, hogy az égi utazáshoz kellőn még fel is öltözzek, az a vigasztalásom sem volt, hogy ruháimat a léggömb kosarából kidobjam.

Különben, folytatá az Angyal, ki gondolatimban olvasott, annak nem volna semmi haszna. A világ, mely bennünket szálltunkban visszatart, nem anyagi súly. Ha emelkedni akarsz, le kell vetned nagyra törő álmaidat, dicvágyadat, kincsvágyadat, melyek a föld felé vannak.

Bizony nehezre esett vezetőm tanácsa

— Szép Angyal, mondtam, hogy lehet az, hogy te engem ily éjjeli órára meglátogatsz, ebben a szobában, hol még száll kedvesem hajának illata, itt ágyamnál, hol én tudtommal soha olyat nem miveltem, mivel az égiek kegyét kinyerhetném? mert őket általában kissérátartóknak mondták. Nem érzed-e itt a bűnzavaros légét, mely bánthatja a himbáló füstölők tömjénéhez szokott orrodát, miket az ég anyagtalán kékjében tízezer szűz kezei mozgatnak? Asztalomhoz viláért ne közeledj, hátha valamely lengé ruhába vagy csak fűzőbe öltözött lány arczképét látnád meg ott; s a mi könyvtáramat illeti, ne válasszsz belőle, mert nem találsz ott mást, mint keserű és sötét költeményeket, miket én mosolyogva olvasok, és bolond meséket, miket én bánatosan lapozgatok.

Felelé erre az Angyal:

— Ne pazarold rám figyelmes tanácsaidat. Mikor én vagy társaim az emberekhez megyünk, tudjuk, mit kell tennünk. S azon se töprenkedj, melyik erényed tett látogatásomra érdemessé. Mindenhatóságunkban gyakran engedjük meg magunknak azt a szeszélyt, hogy épen azokat pártoljuk, kik irdalmunkra legkevésbéké méltóak, hisz, a mindentudásnak is megvan a maga képzelődése.

Ezt én parancsnak vettem, s nem szóltam egy szót sem, minthogy nem is érezem elég erőt magamban oly tüneményre vitatkozni, mely oly aramag hasonlít — nére.

tanulmányozni: teljesen tájékozva van arra nézve is, hogy az elkülönítő rendszerű csatornaművet mi mily keretek között kívánók kiépíteni.

(Folytatása következik.)

H I R E K.

Junius 11. Vasárnap. Róm. kath. naptár: Barnabás. — Protestáns naptár: Barnabás. — Görög-keleti naptár (május 30.): Izsák. — A nap két 4 óra 4 perccor, nyugszik 7 óra 55 perccor.

Junius 12. Hétfő. Róm. kath. naptár: Fak. János. — Protestáns naptár: Fak. János. — Görög-keleti naptár (május 31.): Germejás. — A nap két 4 óra 4 perccor, nyugszik 7 óra 55 perccor.

Szabadságharczi emléktárgyak országos múzeuma (színházépület, II-ik emelet) nyitva van mindennap délelőtt 10—12 és délután 2—5 óráig. Bemenet díjtalan.

Kölcsey-Könyvtár nyitva van kedden és szombaton 3—4-ig és pénteken 11—12-ig. Helyiség: polgári iskola, földszin.

Junius 12. Aradmegye közigazgatási bizottságának ülése délelőtt 9 órakor.

Junius 14. Városi közgyűlés délután 4 órakor.

Junius 15. Országgyűlési képviselőválasztás Magyar-Pécskán.

Vonatok közlekedése.

— Érvényes 1893. évi május hó 1-től. —

Budapest felé indul:		Budapest felől érkezik:	
Nagyvárad reggel	5.18	Személyvonat reggel	6.10
Gyorsvonat reggel	8.20	Vv. Csabáról reggel	6.55
Személyvonat d. e.	11.25	Vv. Szolnokról d. e.	9.10
Szolnok délután	4.35	Személyvonat d. u.	3.50
Személyvonat este	9.45	Gyorsvonat este	6.57
		Nagyvárad este	8.45
Erdély felé:		Erdély felől:	
Személyvonat reggel	6.35	Vv. Radna-Lippa r.	7.—
Radna-Lippa d. u.	2.25	Személyvonat d. e.	11.—
Személyvonat d. u.	4.30	Személyvonat este	8.55
Radna-Lippa este	7.25		
Temesvár felé:		Temesvár felől:	
Személyvonat reggel	6.25	Személyvonat reggel	0.44
Személyvonat d. e.	11.30	Személyvonat este	3.45
Személyvonat d. u.	5.58	Személyvonat este	10.55
Szeged felé:		Szeged felől:	
Személyvonat reggel	5.—	Személyvonat reggel	8.56
Vegyesvonat reggel	6.20	Személyvonat este	8.25
Személyvonat d. u.	4.—	Személyvonat este	10.—
Gurahoncz felé:		Gurahoncz felől:	
Személyvonat reggel	6.45	Személyvonat reggel	8.45
Személyvonat d. u.	4.45	Személyvonat este	7.50

— Az „Aradi Nyomdatársaság“ feleit értesítjük, hogy mindazon sürgős munkákra nézve, melyek a *vasárnapi munkaszünetből* kifolyólag vasárnap végezhetők, értekezhetni Varga Józsefnél, a nyomdatársaság üzletvezetőjénél (főut 6. szám.)

Az „Aradi Közlöny“-re előfizethető bármely naptól, egy óra 1 forintjával, vidéken postai szétküldéssel 1 frt és 20 krajczárral. A fűrdőidény alatt a kiadóhivatal pontosan megküldi az „Aradi Közlöny“-t az esetben is, ha az előfizető tartózkodási helyét többször változtatja. Levelezőlapon nyilvánított kívánságra a kiadóhivatal a lapot 8 napon át díjtalanul bárkinek megküldi.

követni. Melyik költő ne ragaszkodnék ábrándjaihoz, az ujjongó karzathoz, verseinek pompás rythmusától mámoros tömeghez, s az arany és márvány palotákhoz, hol fiatal költőnk zengnek a diadalmos költőnek dicsőhymuszokat? De a vágy a menyország után legyőzött bennem minden más vágyat. Elszántan vettem a sötétségbe, a megvetett föld felé nagyravágyásomat, a hir és gazdagság reményeit; s a rózsás felhőgömb megszabadulva ettől a hiu sulytól, ismét emelkedni kezdett, örülten, a csillagok myriadjain keresztül.

III.

Bár még nagyon messze voltunk a végső ozéltól, körülöttem édes, fehér fény áramlott, megbüvölve engem. Elhagytuk a föld ködét, itt kezdődött az igazi ég. A tiszta fényben, mely olvadt ezüstből látszott lenni, nagy halvány madarak suhantak el mellettünk halkal, szárnyaik szellője édes hízélgéssel csapta meg homlokomat, hajamat; a lég, melyet szitttam, búbajos, meleg áramként ömlött számba, tudomón, szivemen végig. Oh! mily mámor ragad el magával, ha majd a menyben leszek, mikor már ily távolra is eltölt gyönyörével.

De nyugtalansággal vettem észre, hogy a gömb megállott.

— En látom, mi az oka, mondá az Angyal; te nagyon nehéz vagy.

— Hát nem vettem én el nagyratörő álmaimat, dicsvágyamat, a gazdagság reményét?

— A hivatalos lapból. A király Ortvay Miksa miskolci és Sávell Kálmán pécsi törvényszéki elnöknek a kuriai birói címet és jelleget adományozta.

— A Maros. A Maros még mindig rohamosan árad az egész vonalon. Mint értesülünk, Déván a víz elhagyta medrét és Soborsinig elöntötte a vasuti töltésig terjedő földeket. A barackai állami minta szőlőjőté telepet az áradás teljesen tönkretette, két és fél millió nemes ojtvány egészen elpusztult. Aradon is folytonos az áradás. Tegnap reggel 9 órakor 2.55, déli 12 órakor 2.58, délután 3 órakor 2.61 méter volt a vízállás. A város belvizeinek szivattyuzását a zsilipeknél tegnap befejezték s most a mérnöki hivatal csak a folytonos felügyelettel van elfoglalva.

— Pless jelöltsége. Az aradi polgári takarékpénztár vezérigazgatójáról megirtuk lapunk tegnapi számában, hogy a pécskai képviselőjelöltség elvállalása előtt még megfontolási időt kér, annyival is inkább, miután arra vonatkozólag a pénztárat igazgatósága még nem nyilatkozott. A pénztárat igazgatóságának Pless Mór tegnap jelentette hivatalosan a köztudomású eseményeket, s az a jelölést — nem akarván a jelöltetésben állást foglalni — tudomásul vette. Pless erre azonnal sürgőnyt menesztett pécskai választóihoz, melyben tudatja az eredményt. A jelölt több függetlenségi képviselő társaságában ma reggel 6 órakor utazott el Aradról váiasztói közé, hogy programbeszédét megtartsa.

A tegnap esti gyorsvonattal Aradra érkezett Papp Elek országgyűlési képviselő, ki a függetlenségi-párt értekezletén is részt vett. A többi képviselők, kik lejövetelüket megígérték, táviratban jelezték a közbejött akadályokat, s megérkezésüket mára halasztották. Így Zichy Hermann, Polonyi Géza, Sturmán és Babó Emil országgyűlési képviselők csak ma reggel érkeztek Aradra Szegeden keresztül, hol Babó Emil várt rájuk. Jövetelük után azonnal az aradcsanádi egyesült vasutakra szállottak át, s így utaznak ki Pless Mór képviselőjelölt kerületébe, Pécskára. Polonyiék Justh Gyula függetlenségi pártelnök megbízásából jönnek le a fővárosból, miután az még gyengélkedő lévén, személyesen meg nem jelenhet a pécskai választók között. Pless Mór jelöltsége mellett nagy a lelkesedés. Megválasztása határozottan nyereség lenne, mert Pless széptehetségű, szorgalmas, képzett ember, a finansziák terén elismert kapacitás s a mi tőliberális.

— Igen, de kebled mélyén ott vannak még az emberi szerelmek emlékei; te nem felejtetted még el a szép vétkesök mosolyait, csókjait; gyengéd szerelmi bánat, az vonz téged a föld felé.

Mit! titeket is elveszítselek, enyelgő kaczeráság és enyhe kötelékek utóhangjait; titeket is, nyilt fűzők és felbomlott haj illatos emlékeit; titeket is, epedő éjfelek suttogó visszhangjait? Oh jaj! No de, hogy érdemes legyen a menyországra, ebbe a kegyetlen áldozatba is beleegyeztem; ledobtam, keresztül a fényn, le a sötétségbe kedveskedéseiket rózsás ajkak, fehér keblek, lágy selymü puha derekak. S a gömb ismét emelkedett, szinte ujjongó örömmel; a mindjobban ragyogó világosságban!

IV.

Oh mily látvány! Láttam, végre láttam a páratlan üdvhely gyémánt kapuit. Ott volt a menyország fölöttem, oly közel; láttam emberei szememmel az égi káprázatot. Ki merné megkísérteni, hogy leírja azt a ragyogást, mely iszonyubb a vakító villámnál, és kellemesebb egy fehér rózsá nyílásánál? Es a kapukon belül megláttam az áttetsző hópelyhek között, hol a csillagok nyílnak és virulnak, a titokzatos menet, páronként a legszebb angyalokat. Oh én is foglak ösmerni, seraphi hymnusok szent örülete, örök tiszta ajkak végnélküli csókja. Már-már elsodrott az örök üdv boldog örvénye.

S ekkor, hirtelen észrevettem, hogy a

A gyűlésre deputáció hívta meg Pless Mór, a pécskai jelöltet, kit beléptekor a publikum éljenekkel, a cigány pedig Rákóczyval fogadott.

Az első szót Millig Mátyás emelte, éltetve Papp Eleket, mint a párt egyik oszlopát és az aradiak magas vendégét.

Papp Elek megköszöni az ünnepélyes fogadtatást. Hü és igaz katonája azon zászlónak, melynek felesküdt s ezért jött le Aradra, illetve Pécskára is, lelkesedéssel küzdeni a párt elveit. Használt aztán egy csomó elkoptatott frázist Tisza Kálmánnak ugynevezett „bűnei“-ről, meghunyászkodásról, ezekkel szemben a függetlenségi párt küzdelmeiről s más hasonló, sokszor magénekelt ellenzéki közhelyekről. Végzetül éltette az aradi függetlenségi pártot.

Müller Károly élteti Pless Mór, mint régi, kipróbált pártembert s annak a reménynek ad kifejezést, hogy Pécskán is sikerülni fog a párt zászlóját diadalra vinni.

Hosszas pauza után szólalt fel Pless Mór képviselőjelölt. Hivatkozik a pártelnök szavaira, s azt mondja, hogy az ő felemeltése sokkal nagyobb kitüntetés, mint az eddig kivívott győzelmek, mert ha a párt egy szegény, de becsületes munkását méltányolja, saját erejéről, hatalmasságáról tesz tanúságot. Nem a pártelnököt kívánja éltetni, hanem amint ő említette, a párt egyik ifjabb tagját, Barabás Béla drt.

A beszédet lelkes éljenzés követte, majd a jelen voltak közhangulata Barabás Béla drt óhajította hallani. Helyette azonban Péterffy Antal aradi ügyvéd szólott, ki öszszetartásra, minél számosabb megjelenésre szólítja fel a párthiveket.

Ezután több felszólalás után az értekezlet emelkedett hangulatban, a jelölt éltetésével oszlott szét.

— A kamara ujjáalakulása. Az aradi kereskedelmi és iparkamara immár az ujjáalakulás küszöbén áll. Hunyadmegye leiratból bejelentette képviselőits így mi sem akadályozza, hogy a megalakulás minél előbb megtörténjék. Az ujjáalakult kamara első funkciója az elnökválasztás megejtése lesz. Mint értesülünk, a többség Grünvald Ferencz, a jelenlegi kereskedelmi és iparkamara elnök és Szontagh Gyula, városunk e kiváló kereskedőkapacitása mellett nyilatkozik, de e kettő mellett többen emlegetik Bing Vilmos, Waldor Gyula és ifj. Kristyóri János, a volt ipartestületi elnök nevét is.

— Közigazgatási bizottsági ülések. Aradmegye és Arad város közigazgatási bizottságai holnap, hétfőn tartják juniushavi rendes üléseiket és pedig a megyénél d. e. 9, a városnál d. u. 4 órakor. A gyűlésekre e helyen is felhívjuk a két bizottság tagjainak figyelmét.

gömb, oly közel az isteni küszöbhez, nem emelkedik tovább. Keserü kétségbeesés fogott el engemet.

— Még most is! — kiáltám, hát nem dobtam le mindent a kosárból, mint a léghajó terhét! Semmi, semmi sincs már bennem a nagyragyogó hiuságból és vétkes könnyelműségéből.

— Te mégis nagyon nehéz vagy, szólott az Angyal, mert még maradt benned...

— Mi maradt? — kérdém nyugtalanul.

— Még maradt szived mélyén, lent, lent, sokkal mélyebben, mintsem a nagyragyogás és bűnös kívánságok hatolnak, egy kis leány emléke, ki nem is volt szép, alig is csinos, ki elfordította ajkát a tiedtől, egy nyárfaligetben, tavaszi estén, mikor te tizenhét éves voltál. Rajta, vesd le ezt a sulyt is, mint a többi. Nézd, hogy ragyog a menyország.

De én azt mondam: „Nem!“

Ekkor az Angyal haragos mozdulatára levettem magamat a fényen keresztül az alsó világ felé, és leestem a kemény földre, oly távol a menyői ragyogástól! — megrémültem, összetörve, félig holtan — és oly boldogan, hogy megőriztem annak a kicsi kis vézna, halvány lánykának emlékét, aki egykor megtagadta ajkait én tölem, tavaszi estén, mikor tizenhét éves voltam, nyárfaligetben, hol első szerelmemnek csipkerózsája kezdett feslenni.

— **A vértanu özvegye.** Damjanich özvegye Aradról Mácsára, onnét pedig Csosvára utazott, hol Csernovich Agé igazgató mérnöknel szállott meg, a ki kőöcsse.

— **Szabadságolás.** Mint értesülünk, Kálmán városi első aljegyző közelebbi szabadságra megy. Távollétében ifj. Cs. Rezső aljegyző fogja helyettesíteni.

— **Az adókövető bizottság f. é. június hó 13-án a takarékosok, faszerszám-kereskedők, kassák, fényirda tulajdonosok szoba-, cizim-, cipőfűzők, festékárú kereskedők, fésűsök, fűzőgyár tulajdonos, fűzőöntő és fűzőtulajdonosok, f. é. június hó 13-án a fűszerkereskedők, fűzőkészítő és (gazdasági és varró,) gépkereskedők és tulajdonosok III. oszt. kereseti közzétételét tárgyalja.**

— **Az aradi ügyvédi kamara által kiküldött állandó szakbizottság f. hó 12-én, hétfőn délután 3 órakor az ügyvédi kamara helyiségében értekezletet tart, melyre az ügyvédi kamara összes tagjait tisztelettel megkérte az elnökség. Az értekezlet tárgya: Alkalmazás a Szegeden f. évi szeptember hónapban megtartandó országos ügyvédgyűlés ügyében.**

— **Uj bíró.** Ő császári és apostoli királyi felsége f. évi június hó 5-én kelt legfelsőbb határozásával: Fekete József szolnoki kir. törvényszéki albirónak az aradi kir. járásbíróvához saját kérelmére leendő áthelyezését legkegyelmesebben megengedni méltóztatott.

— **Athelyezés a honvédséghez.** Jankovics Mihály aradi csász. és kir. 33-ik gyalogezredbeli főhadnagy f. évi június hó 1-ével a károlyvárosi 26-ik honvédgyalogezred első zászlóaljához helyeztetett át.

— **Közvetlen telefon-állomások.** Aradváros tanácsa tegnapi ülésében tárgyalta Sarlot Domokos főkapitány előterjesztését a közvetlen összeköttetésű telefonállomások létesítése tárgyában. A tanács a városháza és a tűzörsgilaktanya, továbbá a városháza és a gyep tér között közvetlen telefonállomást állít fel, de nem fogadta el a vágóhid és a vármházak közvetlen összeköttetésére vonatkozó javaslatrészletet. A közvetlen állomások már a hó folyamán be lesznek rendezve.

— **Kitüntetett polgármester.** A király Duka Béla, Gyula rendezett tanácsu város polgármesterének a magyar honvédség érdekében tett jeles szolgálatai elismerésül a Ferencz József-rend lovag keresztjét adományozta.

— **Modern geológusok.** Csicsér civilizálódik; nagy geológusai és vízszabályozói halomszámra tűnnek elő. Ugy történt a dolog, hogy mintegy ötvenen átkeltek a jelenleg áradó Maroson, s a tulfekvő kincstári földet ásni kezdtek. A cél nagy és magaslatos volt: — új medret teremteni a Marosnak, s a kiszáradt mederből szántóföldet cselekedni. Egész éjjel dolgoztak. Reggel azután hazatértek a — véleményük szerint — jól végzett munka után. A községi csolnokon Popeszk Györgye, Baleszk Gligor és Velesz Petru voltak alkalmazva, kik kihallgatásuk alkalmával azt vallották, hogy ők nem tudták, hogy kiket és miért szállítanak át a Maroson? De ez még hagyján lett volna. Argyelán Száva — az egyik modern geológus — kis fia rávallott a bátyjaira, s így kiderült, hogy az egész expedíció Velesz Vaszalie községi bíró indítványára történt. A csendőrség azonban ebben nem nyugodott meg s tovább nyomozott. Ekkor jöttek rá, hogy Paszkuleszk Petru is részt vett a kincstári földet megsértésében, bár ő később beismerő vallomása dacára is tagadott, azt állítván, hogy mikor vallott, ittas volt. Általában mindenki tagad. Azonban az márkivan derítve,

hogy az egész dolog lefolyásáról maga az előjáróság tud, de hallgat, mert fél a megtérítendő károktól, s az esetleges bosszúállástól. A népi kihallgatások idején rendén viselte magát, midőn azonban az őrs Argyelán Petrut a községi fogdába kísértte, hogy társaival ne közlekedhessenek, mint egytizen a tanácsterembe rohantak, s megtámadták a csendőroket és csakis ezek kiváló lélekjelenlétének, erélyes fellépésének volt köszönhető, hogy vére nem folyt. Milován jegyző alig volt képes a felbőszülteket valahogyan lecsillapítani. Az illetők hatósági közeg elleni erőszakért feljelentettek a radnai járásbírósnál. Lám, hova nem fejlődik a geologia.

— **Utczák rendezése.** Aradon a múlt évben teljesített kövezési és csatornázási munkálatok, a melyek a Hunyadi-, Adám-, Öz- és Rákóczy-utcák rendezését ölelik fel, — mint a tanács elé terjesztett jelentésből kitűnik, — 12,769 frt 46 krba került s így a 14,104 frt 98 kr előirányzati összegből 1335 frt 52 kr megtakarított. Az ideai kövezési sorrendből a Deák Ferencz-, Kápolna- és Alsómolnár-utcák csatornázása már teljesen be van fejezve s az átkövezés nagy erővel folyik. Minden utca szépen emelkedett a rendezés által.

— **Gazdálkodás a vágóhídon.** Az aradi új közvágóhídon takarékoskodni akarnak a közsénnel. A nagy közszükséglet apasztása céljából a tanács elrendelte, hogy a sertésvágás ideje délelőtt 11 órától délutáni 5 óráig terjesztessék ki. A tanács ezen intézkedése már a jövő héten életbe lép.

— **Beszakadt csatornák.** A gáj-külvárosi gyártelepek két vízlevezető betoncsatornája 40, illetve 15 méter hosszúságban beszakadt. A városi tanács a mérnöki hivatal előterjesztésére tegnapi ülésében elrendelte a csatornák sürgős helyreállítását.

— **Tragedia.** Szkulyáról (Temesmegye) írják lapunknak: Klobusiczky nagybírtokos bérésgazdája, Vakareszku János ráunt a feleségére, a ki rut is volt, meg öreg is, pedig Vakareszku csak a fiatal menyecskékért tudott lelkesülni, a kik elkényeztettek a hatalmas bérésgazdát, ki annyi bérésnek ura és parancsolója volt. Egy napon aztán elhatározta, hogy meggyilkoltatja a feleségét, aki féltékenykedésével folyton gyötörte. A gyilkosság tervét részletesen megbeszélte egyik bérésével, a kinek 100 frtot ígért az esetre, ha azt végrehajtja. Ugy állapodtak meg, hogy folyó hó 6-án este 9 órakor Vakareszku az ablakhoz ül és a felesége által kivágatja tyukszemét. Vakareszkunak egyik jalkiáltása lesz a jel arra nézve, hogy a bérés a nyitott ablakon keresztül ráléjjön az asszonyra. A tervet végre is hajtották. — Vakareszku esti 9 órakor az ablaknál ült és felesége által kivágatja a tyukszemét. Jalkiáltására az ablak mögött leselkedő gyilkos belépett; a golyó az asszony mellén hatolt be és hátán jött ki és a szegény asszony rögtön összerogyott, de nem halt meg. A dettai kir. járásbíró vizsgálatot birtája, Csémegi Imre másnap reggel kiment a helyszínre, hogy foganatosítsa a bűnügyi vizsgálatot. A vizsgálat azonnal a helyes nyomra vezetett, mert a tett helyén megtalálták a gyilkos fegyvert, melyről megállapították, hogy ez a bérésgazda tulajdona. A vizsgálóbíró ezért mindenekelőtt a bérésgazdát akarta kihallgatni, a ki azonban akkor eltávozott.

— **Meg akarom nézni, — mondá — hogy van a szegény asszony.**

Es ezzel bement a másik szobába, hol az asszony halállal küzdött. Nem telt bele egy perc s a szobából egy lövés dördülése hallatszott. A vizsgálóbíró besietett a szobába, hol iszonyu látvány tárult eléje. Vakareszku bérésgazda ugyanis felesége lábai előtt forgópisztolyal föbe lötte magát és holtan elterülve feküdt a padlón, melyen szétfröcscent agyvelőreszek és vértöcskék voltak láthatók. Nem sokára rá a szerencsétlen asszony is meghalt. A gyilkos bérés erre önként jelentkezett a vizsgálóbírónál s bevallotta, hogy Vakareszku gazda felbujtására ő követte el a gyilkosságot. A gyilkost azonnal letartóztatták és bekisérték a dettai kir. járásbíróhoz fogházába.

— **Névmagyarosítás.** Gyíng Odön zima ándujjalusi illetőségű ugyanottani

lakos vezetéknévnek „Gyarmati“-ra kért átváltoztatását a belügyminiszter megengedte.

— **Kertmegnyitás.** Nagy Lajos vendéglős csinosan berendezett udvarkertjét holnap, hétfőn este nyitja meg. Ez alkalommal a helyiségben a csász. és kir. 33-ik gyalogezred teljes zenekara válogatott műsorral hangversenyt rendez.

— **Uj nagyvendéglő épül Dettán,** a kis községhez mért igen pazar és fényes berendezéssel, a régi helyiségekkel kapcsolatban. A vendéglő, kávéház, étterem és külön tánc terem Tóth János, a volt aradi „Arany Oroszlán“ szálloda jónévű és ismert bérlője.

— **Nyilvános köszönet.** Az aradi daleyket 25 éves jubileuma költségeinek fedezésére utólag Zselénzky Róbert gróf 5 frtot adományozott, melyért halás köszönetét fejezi ki a zelnökség.

— **Nyilvános köszönet.** Kedves kötelességet teljesíttek, midőn T. Szébenyi András galsai óras mester urnak mind Világos községe, mind egyházam nevében ez uton is halás köszönetet mondok azon önzetlen nemes tettéért, hogy a világios rk. templom toronyóráját a legrosszabb karból egészen jó karba hozta és oly jól kijavította, hogy az most a községnek ismét sok időre legjobb szolgálatára lesz — s ezt teljesen díjtalanul tette. A jó tettek jutalmazó istene áldja meg érte! Világos, 1893. június 11-én. Horvát Lipót, világosi plébános.

— **Levelbényeket küldtek a szegény tanulók számára:** Kozma Malvin 1500, Pokán Dánielné 600, Tóth Nep. János honvéd százados (Budapest) 10,118, Kriván László és Dezső 1000, Pakszán Sándor 552, Kelemen Gyula 350, Sarlot János 340; összesen 14,462. Erbeskern Boriska 1/2 kilogramm szivarvéget. Arad, 1893. június 10. Csik János, egyesületi gazda.

— **Pályázatok.** A kolozsvári Ferencz-József tudomány-egyetem közegészségtani intézeténél gépkezelő házmesteri állás 8 h. a. Az alsó-kubini adóhivatalnál adótisztai állás 2 h. a. A munkácsi országos fegyintézetnél őrpáncsnoki állás 4 h. a. A maros-ujvári főbányahivatal mellé számvevő osztálynál számtisztai állás.

— **Apró hírek.** Szentesen Libádi Pál 64 éves ember életuntságból felakasztotta magát. — **Montrealban** a Villa Maria kolostor teljesen leégett. A zárda tagjait megmentették. A kár körülbelül egy millió dollár rug. — **Párisban** a New-York Herald szerkesztője, Gordon Bennet néhány nap előtt leesett a lováról és súlyosabb természetű sérülést szenvedett. A balesetet a lovak megvadulása okozta. — **Nagykikindán** százával feküdtek tegnap a járdán az elpusztított fecskék. A hideg és a folytonos esőzés folytán élelmet nem találhattak és tönkrementek.

— **x. Magyarország városai.** Minden modern nemzeti politika arra törekszik, hogy az ország kulturájának, iparának, kereskedelmének ne csak egy központja legyen, hanem a főváros mellett az ország nagyobb városai teremtsenek centrumot, a melyben élet pezsgjen, a mely irányt szabjon egész környékének. Magyarország városai dicséretes buzgalommal versenyeznek, hogy társadalmi vagy politikai uton egy arányban fejlődjenek a fővárossal, hogy a megyék fővárosai a szó legigazabb értelmében fővárosok legyenek, a melyek magukba gyűjtik az erőt, a képességet, a talentumot, a megye erkölcsi és anyagi tőkéjét. Különösen fontos ez a jelenség most, a midőn a magyar nemzet a honfoglalás ezredik évfordulóját, a millenniumot készül megünnepelelni. A városok mutatják majd az ország igazi képét, fejlődésük lesz a mi energiánk fényes bizonyítéka. De vajjon ki ellenőrizheti a városok polgárainak lázas, de zajtalan munkáját, hogyan ismerheti meg Budapest, az ország szíve a keletkező apró fővárosok képét, mi ismerteti meg a városokat egymással, hogy jótékony, eleven áramlat lüktessen mindenütt, ahol munkás kezek dolgoznak a jövő demokratikus Magyarország megteremtésén? A Pesti Napló vállalkozott arra a nehéz, de szép feladatra, hogy az ország városait a magyar községnek bemutassa. Időközönként egy-egy magyar város kimerítő monográfiáját közli, nem annyira a város történetét írva le, mint inkább jelenlegi képét, eleven szemléltető formában, hogy a monografia egyszerre mind kellemes olvasmány is legyen. Bemutatja a városok kulturális intézményeit, egyesületeit, hatóságait, iparát, kereskedelmét, irodalmát, embereit és társadalmát, egyszóval értékét és szerepét az ország életében. De kiterjednek a Pesti Napló monográfiái azokra a kívánalmakra is, a melyeket egy-egy város polgár-

sága érez s felhívja a városok érdekeinek megvédésére, jogos követelményeik kielégítésére, pártfogásukra és támogatásukra a kormány figyelmét. A közönség nagy szimpátiával kíséri a Pesti Napló vállalatát s figyelmével, érdeklődésével munkájában elő is segít. Talán még soha egy magyar újságot se támogatott a közönség oly feltűnő módon, mint a Pesti Naplót, amióta formát cserélve, tartalmával és szellemével a magyar sajtót dominálja. Ezt az érdeklődést és támogatást megérdemelni lesz ezután is föczélja a Pesti Napló-nak. Felhívjuk olvasóinkat lapunk mai számában közzétett hirdetésére.

Az arad-csanádi gazdasági takarékpénztár részvénytársaság

földbirtokokra és házakra

15, 20, 25, 30, 35, 40, 45 és 50 év alatt törlesztendő

amortisationalis kölcsönöket ad,

vagy fönnálló kölcsönöket konvertál a legmértányosabb feltételek mellett. Mindennemű felvilágosítás az intézeti helyiségben (Arad, Fő-ut, aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában) nyerhető.

417 12—50

Az igazgatóság.

H y m e n .

Szabó József helybeli fiatal óráspáros eljegyezte néhai Bárdy István volt aradvárosi alkaptány szeretetreméltó leányát, Etelkát a kisasszonyt.

Egyletek, Társulatok.

(*) Az első aradi betegsegélyző és temetkezési egylet által ma d. e. 11 órakor az egylet helyiségében (Szabadságtér 11. sz. I. em.) elnökének, Kohon S. N. olajfestményü arczképének elhelyezése és leleplezése, a rendezőbizottság buzgólkodása után itélve, valódi ünneppé nyelnek igérkezik. Ugyan-osaik ma esti 8 órakor az elnök tiszteletére a városliget nagytermében bankett lesz. Az előjegyzet résztvevők száma kielégítő. A teríték csak 1 ft 50 krba kerül. Résztvevő jegyek kaphatók ma délig a rendezőbizottság tagjainál, azonkívül pedig következő urnáknál: Berger Bernáth (Verbos-ház), Moskovics Izidor (Szabadságtér), Simon Károly (Tököl-tér) és Zinger Gyula (varrógepraktár).

(*) Az aradi zenekedvelők egyesülete június hó 11-én, vasárnap délelőtt 11 órakor a zene-de helyiségében választmányi ülést tart.

(*) Meghívó. A helybeli kir. főgymnasium és áll. főreáliskola ifj. segélyző egyesületek f. hó 17-én, szombaton, déli 12 órakor a szokott helyen fogja megtartani évi rendes közgyűlését, melyre az egyesület tagjait tisztelettel meghívja az elnökség. Tárgyai lesznek a közgyűlésnek: a) a titkár, b) a pénztáros, c) a szertáros jelentései, d) 6 külső választmányi tag választása, e) indítványok.

(*) Az aradvárosi kereskedelmi akadémia ifjúságsegélyző egyesülete június hó 18-án — vasárnap — délután 3 órakor a kereskedelmi akadémia dísztermében évi közgyűlést tart, melyre az egyesület tagjai ez uton is tisztelettel meghívottak. Az elnökség.

(*) Az aradi első magyarnyelvterjesztő betegsegélyző és temetkezési egylet folyó évi június hó 11-én délután 6 órakor az egylet helyiségben választmányi gyűlést tart. 1. Elnöki jelentés. 2. Pénztári jelentés. 3. Netaláni egyéb indítványok. 4. Új tagok felvétele, melyre az összes választmányi tag urakat ezennel meghívja az elnökség.

(*) Meghívás. Az aradi dalegyesület működő tagjai felkérnek, hogy ma, vasárnap délután 3 órakor Zemplényi Sándor elnök lakásán pontosan megjelenni sziveskedjenek, honnan testületleg történik a kivonulás a városligetbe. Az elnökség.

Mulatságok.

Június 11. Az aradi kárpitos ifjak júniálisa (Csálai erdő.)

Június 17. Új-aradi kereskedő ifjak nyári táncvígalmá (Szőlő-vendéglő.)

Június 18. A "Kölcsöy-dalkör" hangversenye és táncmulatsága a városligeti vígadóban.

Június 18. Általános munkás júniális (Csálai erdő.)
Június 25. Az aradi munkás dalegyület júniálisa (Csálai erdő.)

(=) A mai népnünp. Arad humánosan érző közönsége az első között van, a mely az országban dult tüzek által kuldusbotra jutott honfitársainkon segíteni igyekszik.

Ma egy hete egy fányesen sikerült hangverseny szép jövedelme által törölte le a szeretet angyala a bánat okozta könyeket, ma pedig egy valóban változatos programmu népnünp fog Arad társadalmának kellemes délutáni órákat szerezni.

A mellett, hogy nemes emberbaráti cselekedetével mivel mindaz, aki a mai népnünpélyt felkeresi, egyszermind igen kellemes délutánt fog a ligetben eltölteni, mert a házi ezred zenekara d. u. 3 órától kezdve a legváltozatosabb darabokat fogja játszani. Megjegyezzük, hogy a jeles katonai zenekart Hulka Ö. karmester fogja vezényelni. Az aradi dalegyület a nemes célra való tekintetből szívesen ajánlotta fel a hangversenyben való közreműködést. A közönség bizonyára gyönyörködni fog a szép dalokban.

Lesznek különböző versenyek, u. m.: szamarverseny, molnárverseny, verseny másszás, zsákfutás, taligaverseny, karikadobás, midőn mindenkinek alkalom nyújtatik arra, hogy egy-két krért egy szép zsebkést nyerjen. Este 6 órakor Széchy Akos tanár három óriási nagyságu léggömböt fog felbocsátani.

A mint halljuk, a bizottság egy fölötté mulattató meglepetést tart titokban.

Az hiszszük, nem kell a mai népnünpet pártolás végett ajánlani, mert az magától ajánlja magát, különösen ha meggondoljuk, hogy 20 kr belépti díjért egy kellemes délutánt tölthetünk a szabadban.

A liget gyönyörűen lesz díszítve, ezt Berán Antal kárpitos és díszítő volt szívesen eszközölni. Megjegyezzük, hogy a hangverseny alkalmával a természet Reinhart Fülöp butorgyáros szintén teljesen díjtalanul díszítette.

A liget délután 2 órától kezdve el lesz zárva. A délutáni órákban zenekar járja be a város utcáit. Szóval Aradnak ma mozgalmas és tegyük hozzá, szép napja lesz, mert ma ismét a szeretet nemes munkáját gyakorolják azok, akik a ligetbe sietnek, hogy a magyar tűzkárosultak fájalmára gyógyító irt nyujtsanak.

Annyi fáradozás után a siker elmaradhatatlan.

Szép időt kívánunk!

A 33. gyalogezred zenekarának hangversenyének műsora a következő:

1. Rákóczi induló.
2. „La Mascotte“ operette nyitánya Andrau-tól.
3. „Fideles Wien“ keringő Homzák-tól.
4. Reminiscenciák Bánk-Bán operából Erkel F.-től.
5. „Kuku“ polka francaise Lecoque-tól.
6. Scene és Finalo Aida operából Verdi J.-től.
7. „Eljen a király“ ünnepi induló Huber K.-től.
8. „Waldandacht“ dal Abt F.-től.
9. Slavianszky-émlékek Zajc-tól.

(=) Hangversenyest táncvígalm a ligetben. Az aradi waggongyári munkások dalköre, mely Vagacs Agost karnagy vezetése alatt már szépen előhaladt, e hó 24-én bemutató hangversenyt rendez, mely táncvígalmal lesz egybekötve. A rendezőség élén Puskás István, a dalkör elnöke áll. A bemutató és a táncvígalom — hiven a waggongyári munkások eddigi mulatságaihoz — fényes sikerének ígérkezik.

(=) Juniális. Az aradi kárpitos ifjak jótékony társasága ma tartja nyári mulatságát a csálai erdő hüs lombjai alatt. A juniális ugy látszik egyike lesz az erdei mulatságok legsikerültebbjeinek, ha az idő megengedi; különösen a szép menyecskék és leányok körében nagy a toborzás. A kivonulás zenével zászlók alatt reggel 7 órakor lesz Rozár György Orczy-utcai vendéglőjéből. A táncz délután fél 3-kor veszi kezdetét két zenekar közreműködése mellett. Belépti-díj személyenként 50 kr. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak.

Törvényszék.

§ Uj ügyész. A király, mint a hivatalos lapban olvassuk, Liszy Viktor dr kassai ügyészszégi alügyészt a gyulai ügyészszé-hez ügyészszé nevezte ki.

§ Vétkes bukás. Az aradi törvényszék büntető tanácsa tegnap hirdette ki Heller Sámuel és Heller Sándor pécskai kereskedők előtt a kuria ítéletét, a melylyel nevezeteket vétkes bukásért 6—6 havi fogházra ítélte. Elítéltek felebbezték.

§ Emberölés — véletlenségből. Szabó András Bartonyáról Kis-Pereg utazott. Utközben zsebéből oly szerencsétlenül vette ki a dohányzacskóját, hogy azzal együtt revolverét is kirántotta. A revolver elsült a lovakat hajtó Nagy András holtan fordult le a kocsiról. Az aradi törvényszék tegnap tárgyalta a végzetes esetet Szabó Andrást gondatlanságból okozott emberölésért, három havi fogházra ítélte.

§ Lövöldöző gyermek. Borosjenőn László József erdőőr töltött fagyverét szögge akasztotta s eltávozott lakásáról, két kis gyermekét hagyva otthon. Mig távol volt, az alatt 7 éves fia levette a puskát, felhuzta a ravaszt, gyutasot tett a csőcsre és 3 éves kis hugát agyonlötte. Az aradi törvényszék tegnap vette végtárgyalás alá az ügyet s a gondatlan apát két napi fogházra ítélte. Az ügyész apellált.

Sport.

+ Löverseny M.-Kovács házán. A csanád-megyei gazdasági egylet f. évi június hó 25-én, vasárnap d. u. a m.-kovács házi és vidéki birtokosság részvételével az egylet anyagi és erkölcsi támogatására löversenyt rendez. A versenyek a következők:

I. Urlovasok versenye. Vadászverseny. Távolság 4000 méter. Versenyezhet csanád-megyei tulajdonos birtokában levő használati félvér ló. Díjak: a) Tiszteletdíj az elsőnek, csanád-megyei asszonyságok által adva. — b) Tettek fele a másodiknak. Nevezés történik Kövér Lajos urnál M.-Kovács házán június 15-ig szóval vagy írásban. Tét 10 forint.

II. Mezőgazdák versenye. Távolság 2000 mtr. Futhat bármely csanád-megyei gazda birtokában levő, bármely e megyei származású félvér ló. Díjak: a) Csanád-megyei gazd. egylet által felajánlott 10 korona az elsőnek; b) 60 korona a másodiknak; c) 40 korona a harmadiknak.

III. Sikverseny. Távolság 2000 mtr. Versenyezhet bárkinék tulajdonában levő urlovas által lovagolt bárminő ló. Díjak: a) A tettek összege az elsőnek. — b) A vadászverseny téteinek másik fele a másodiknak. Nevezhetni Kövér Lajos urnál M.-Kovács házán jun 15-ig szóval vagy írásban. Tét 10 forint. Részletesebb program a verseny rendező bizottság által később fog kiadatni.

Táviratok.

Kitüntetés.

Budapest, június 10. (Saját tud. táv.) Mint értesülünk, a király Lehoczy Egyed országgyűlési képviselőt a harmadosztályu vaskoronarenddel tüntette ki. A kitüntetést a hivatalos lap egyik közelebbi száma fogja közölni.

Helyőrségi szemle.

Budapest, június 10. (Saját tud. táv.) Albrecht főherczeg ma délelőtt a Rákoson szemlét tartott a budapesti helyőrség csapatai fölött. A szemlén jelen volt Jenő főherczeg is. Hétfőn is lesz szemle. Hétfőn délután a főherczeg Bécsbe utazik.

Pulszky-Fenyő-affaire.

Budapest, június 10. (Saj. tud. táv.) Mint előre jeleztük, a Pulszky Agos képviselő és Fenyő Sándor hirlapíró között fennforgó ügynek lovagias fordulata már beütött. Mint értesülünk, Fenyő provo-

káztatja Pulszkyt, aki legutóbb nagyon is élesen szólott Fenyőről.

Erkel Elek. †

Budapest, június 10. (Saját tud. táv.) Erkel Elek, a népszínház karmestere, ma vesebajban a klinikán meghalt.

A pécsi sztrájk.

Mohács, június 10. (Saj. tud. táv.) Ma délután három órakerkezett távirati parancsra a huszárszázad. Alarmiroztatott s négy órakerkezett szigorú menettel Pécsre indult a sztrájkoló bányászok közé. Embereként 200 éles töltényt osztottak ki.

A Maros áradása.

Nagy-Enyed, június 10. (Saj. tud. táv.) A Maros áradása folytán Gyulafehérvár alsó része s több falu elöntött, több ház összeomlott és Alvinczen több épület megrongálódott.

Magyar kör Bécsben

Bécs, június 10. (saj. tud. táv.) Az egyetlen magyar kör ma megalakult. Jelen voltak a tanári kar részéről Hermann, továbbá Hegedűs Sándor és Ugron Gábor képviselők. Mindhárman lelkes beszédeket mondtak, buzdítva a magyar hallgatókat. Este fényes lakoma volt.

Öngyilkosság a templomban.

Bécs, június 10. (saj. tud. táv.) A Szt-István-templom egyik mellék hajójában ma egy 40 éves ember föbe lőtte magát. A templomot azonnal bezárták. Nemsokára aztán Angerer érsek újra fölszentelte.

Spanyol miniszterválság.

Madrid, jun. 10 (saj. tud. táv.) A miniszterválság még egyre tart. A hadügyi és igazságügyminiszterek beadják lemondásukat.

Schlauch birtuma.

Róma, június 10. (Saját tud. távirata.) Merrel ma Bécsbe utazott, hogy átadja a királynak a kardinális kinevezett Schlauch birtumát.

Közgazdaság.

Aradi gabnaüzleti hetiszemle.

— Saját tudósítónktól. —

Arad, június 10.

(S. ss.) Jó eső volt a most mult héten mindent. Sok helyen sok is volt a jóból, mi a gabnaárakat csökkentette.

Kereskedőinknek a hosszú esőzés miatt nem volt bizalmuk az üzlethez. A vételkedv kedvezőtlené vált. A hivatalosan kiadott kimutatás a vetések állásáról szintén tartózkodást okozott a gabnaüzletben.

Az árak a tőzsdén egész héten változatlanok maradtak. Nehány krajczárnyi különbséggel hol alacsonyabb, hol magasabb árak voltak piacunkon elérhetők. A hét vége felé az üzlet kedvezőbbé vált. Az esőzés elállott s az árak néhány krajczárral magasabbak lettek.

Az irányzat szilád, a behozatal gyenge volt. Malmaink a héten nagyobb tételeket buzában vásároltak 7.90—8.10-ig, ugyszintén szeszgyáraink tengeriben 4.90—5.10-ig. Aradon és Uj-Aradon elkelt:

1200 mmásza buza 7.50—8 frtig.

800 mmásza tengeri 4.60—4.90 krig. méterházánkt.

Más gabonanemű nem volt a piacon.

Gazdasági tudósítások.

— Saját levelezőinktől. —

Bokszeg, jun. 10.

A buza nem bir bokrosodni, ritka és 5—7 mm. termést fog nyujthatni. A rozs- és árpavetések kedvezőtlenül állanak. A repcét a legtöbb helyen kiszántották. A zabvetés fejlődésében elmaradt; néhol férgék károsítják, alig fog 6 métert adni. A kaszálók javulnak.

Lippa, jun. 10.

A gabonaneműk, melyek már kivesszéssel fenyegettek, kevés kivétellel megjavultak és olyan szép fejlődésbe jöttek, hogy jó termés ígérnek. Igen szépek a burgonya és kukoricza, hasonlóképpen a rétek és legelők is. Gyümölcsből szilva sok remélhető, de a többiből kevés.

Radna, jun. 10.

Községünk környékén a vetések legnagyobb részét a Maros folyó kiöntése elpusztította. A kolombácsi legyeket az esőzés elkergette a cziczékről.

Vinga, jun. 10.

Az esőzések hatása alatt a vetések láthatólag javulnak. A buza kalászat hányja. A rozs elvirágozott. Az őszi árpa kalászbán van; a tavasi szép. A zab is szépen fejlődik. Tengerit utánvetik. Burgonya jó termést ígér. A szőlőn már mutatkozik a peronoszpora. A kerti vetemények az esőre jól megindultak. A rétek javultak ugyan egy kissé, de silány széna-termést ígérnek. Gyümölcsöknek fele tönkre ment a hideg időjárásban. A hüvelysek szépen fejlődnek. A legelő kissé kiszáradt.

— Szőlőoltás. Gyórok — mint levelezőnk írja — a napokban kezdték meg a szőlő zöld-oltást s azt tegnapi nagy területen folytatták. Az első napi ojtások szépen sikerülteknek látszanak.

— Gabonanyomtatás. A gabonának a belhatárban leendő nyomtatása céljából az aradvárosi tanács nyomtató helyeket jelöl ki s a végleges kijelölés előtt meghallgatja a mérnöki hivatal és Madarász Antal gáji alkaptány javaslatait. A kijelölésről a külvárosi gazdaközönség hirdetményileg fog értesíteni.

— A csanádmezei gazdasági egylet f. hó 25-én reggel 9 órakerkezett a m.-k o v á c s h á z i községtanárságban évi nagygyűlését. Ezt cselédjutalmak kiosztása, gazdasági eszközök kisorsolása, állatkiállítás és a községtanárság rendezendő löverseny fogja követni.

Szeszüzlet.

— Junius 10. —

Kielégítő kereslet és szilárd irányzat mellett ezen czikknek az ára mult héten nem változott. Mai jegyzéseink: Készáru nagyban nyers szesz 55.50, kicsinyben 58.— hordó nélkül, per 100 liter 2/3 belcérto 35 frt fogyasztási adót.

Budapesti gabnaüzlet.

— Az „Aradi Közlöny” távirati tudósításai. —

Budapest, június 10. d. u. 5 óra.

Gabona	Faj	Irányzat	100 kilogramm frt
B u z a	bánsági	szilárd	8.20—8.60
	tiszavidéki	"	8.30—8.85
	pestvidéki	"	8.25—8.80
	fehértői	"	8.25—8.80
	bácskai	"	8.30—8.85
R o z s	—	lanyha	6.85—7.10
	takarmány	"	5.80—6.10
Á r p a	égetni való	"	—
	sörfőzdei	"	—
Z a b	—	csend.	7.—7.85
	bánsági	csend.	—
T e n g e r i	másnemű	"	4.95—5.—
	Káposzta-repcze	csend.	—
K ö l e s	—	lanyha	4.40—4.80
	tavaszi	szilárd	8.47—8.49
B u z a	június 1894	"	—
	őszi	"	8.27—8.29
T e n g e r i	május-június 1894	lanyha	5.—5.02
	szept-október 1893	"	5.08—5.10
Z a b	Budapest sz. tavaszra	lanyha	6.18—6.20
	Budapest sz. őszi	"	—
K á p o s z t a - r e p c z e	—	lanyha	15.—15.10
	aug.-szeptember 1893	"	—

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén.

Budapest, 1893. június 10.

Magyar aranyárjádék 6%	—
Magyar aranyárjádék 4%	116.15
Magyar papírjádék 5%	94.80
Magyar vasuti kölcsön	124.—
Magyar keleti vasuti államkötvény I. kibocsajtás	—
Magyar keleti vasuti államkötvény II. kibocsajtás	—
Magyar keleti vasuti államkötvény III. kibocsajtás	121.—
Magyar földterhermentesítési kötvény	—
Magyar földterhermentesítési kötvény záradékkal	—
Temes-bánati földterhermentesítési kötvény	—
Temes-bánati földterhermentesítési kötvény záradékkal	—
Erdélyi földterhermentesítési kötvény	—
Horvát-szlavon földterhermentesítési kötvény	—
Magyar szállodászmaváltási kötvény	—
Magyar nyeresémsorsjegy-kölcsön	148.50
Tiszszabályozási és szegedi kölcsön	141.50
Osztrák járadék papírban	98.10
Osztrák járadék ezüstben	98.—
Osztrák járadék aranyban	117.25
1860-iki államsorsjegyek	147.50
Osztrák-magyar bankrészevény	990.—

Vizjelzés.

1893. évi június hó 10-én reggel 7 órakerkezett észlelt hőmérsék, időjárás, vizállás.

Észlelési állomás	Hőmérsék °	Időjárás	Vizállás
			csztimétr.
Branicska	+ 16°	borult	+ 450
Soborsin	+ 16°	felhős	+ 312
Radna	—	—	+ 340
Arad	+ 20°	derült	+ 254
Makó	+ 19°	derült	+ 390
Szeged	+ 18°	derült	+ 608

A + jel a 0 feletti hőmérsék és vizállásokat jelzi. A — jel a 0 alatti hőmérsék és vizállásokat jelzi. Arad, 1893. június 10.

A. m. kir. folyammérési hivatal.

Idegenek névsora Aradon.

— Junius 10. —

Fehér Kereszt szálloda: Klenger B. kereskedő, Berlin. Marteur J. magánzó, Mezőhegyes. Vass szálloda: Sándor György fakereskedő, Szászregén. Scherbán J. képviselő, Szászregén. Magyar Korona szálloda: Mradi F. Géza főkönyvelő, Pécs. Gross Adolf ügynök, Tomesvár. Fiker József vendéglős, Soborsin. Arany Kulcs szálloda: Schenk M. kereskedő, Kispereg. Klein Sámuel kereskedő, Beöl. Hoffmann József kereskedő, B.-Gyula. Nagy Pál István lakatos, Arad. Erdélyi József ügyvéd, Nagyvárád. Krammer Regina szobaleány, Ersekujvár. Schöffner József adótiszt, Pankota.

Kislotto.

Budapesti:

28, 8, 48, 15, 90.

Felelős szerkesztő: Vass Géza.

Nyiltér.*

Tudomásul a tisztelt közönségnek.

Az alant jegyzett aradi divatáru-kereskedők közös megegyezés folytán elhatározták, hogy üzleteiket folyó hó 11-től augusztus hó 21-ig vasárnapokon egész napon át zárva tartják.

Austerweil Zsigmond, Löwinger Gyula, Derestye Gyula, Probst K. és társai, Deutsch testvérek, Rosenberg és Klein, Glück Dezső, Rosenblüh H. és tsa, Hoffmann Antal, Rügner Vilmos, Kell Manó, Scherhag H. és fia, Lengyel testvérek, Wadoszky Gusztáv.

Nemzetközi

baleset- és munkás biztosító társaság Budapest.

Részvénytőke 1.000.000 korona.

Biztosít baleset ellen

a legelőbb díjtételek szerint minden hivatású egyéneket, egyéneket mint tömegesen is, baleset által okozott halálesetre vagy keresetképtelenségre.

Bővebb felvilágosítás nyujt az aradi főgynökség

Lendvai Sándor.

* Az ezen rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerk.

Kárpitos és diszító

STEIGER WALD A.

Butorgyáros Aradon.

BÜTORRAKTÁR:
ANDRÁSSY-TÉR 15. SZÁM.
BÜTORGYÁR:
P. VÁLASZTÓ U. 32. SZ.

Ajánlom dúsan felszerelt raktáromat

szalon, ebédlő és hálószobákból,

ugyszintén a legizlésteljesebb

kárpitos bútoraimat,

különösen a **minden versenyt kizáró** úgy **hazai,** mint **amerikai dió és tölgyfából** készült bútoraimat.

Elfogadok mindennemű megrendelést teljes lakberendezésekre minden stílusú kivitelben

előnyös feltételek és olcsó árak mellett.

— Vidéki megrendelések pontosan teljesítettek. —

243. 10-10.

Aradi első takarékpénztár. Zálogosztály.

Arverési hirdetmény.

Folyó évi június hó 20-án d. e. 9 órakor a fentebbi helyiségben 1893. évi márczius hó végéig lejárt **ékszer, arany és ezüst tárgyak** az alapszabályok 64-ik §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek azonnali lefizetés mellett elárvereztetnek, mely árveréshez a venni szándékozók tisztelettel meghívattak.

Kelt Aradon, 1893. június 3-án.

Az igazgatóság.

Gabona zsákok,

repcze ponyvák,

gépszijak, géphevederek,

kitűnő minőségű gépolaj,

mindennemű, a legjobb bácskai kenderből készült 250 12-13

kötél áruk,

tisztított kenderkóc,

háztető-lemez, háztető-fény,

szép diószínű, a fának tartósságát képező

CARBOLINEUM-festék,

fonott lószőr, tehén szőr,

tengeri fű

gyári áron a legjobb minőségben kapható

Reich B. Károlynál

Arad, Szabadságtér 1. sz.

16460 XIII. | 893. sz.

468 1-1

Árverési hirdetmény.

A nagyméltóságú m. kir. pénzügyminiszteriumnak 1893. évi május hó 3-án 23668 | 893. sz. a. kelt rendelete folytán közhírré tétetik, miszerint a Seborsin községben 262. házszám alatt levő és a soborsini 3. számú tjkvben A+8. sor és 242. hr. szám alatt felvett volt pénzügyi lak-tanya épületnek és a hozzá tartozó belteleknek eladása végett az aradi m. kir. pénzügyigazgatóság hivatalos helyiségeiben **1893. évi június hó 26-ik napján délelőtt 10 órakor** nyilvános szó- és írásbeli ajánlatok tárgyalásával egybekötött árverés fog tartatni, melyre a venni szándékozók ezennel meghívattak.

Az árverés alá bocsátandó ingatlanok kikiáltási ára 1500 frt szóval egyezeröttszáz frt.

Bánompénzül a kikiáltási-ár 10%-a követeltetik úgy a szó- mint az írásbeli ajánlatoknál.

Egyéb részletes feltételek ezen m. kir. pénzügyigazgatóságnál tudhatók meg.

Aradon, 1893. június hó 5-én.

M. kir. pénzügyigazgatóság.

Aradvármegye alispánjától.

10948 | 893. sz.

467 1-2

Pályázati hirdetmény.

Aradvármegyében a Borosjenő s esetleg Borossehesnek helyiel rendszeresített megyei, rendszeresített törvényhatósági állatorvosi állás megüresedvén, arra ezennel pályázat nyitattik.

A megyei állatorvos hatásköre a borosjenői, világi, ternovai, borossehesi és nagyalmágyi járásokra terjed ki s javadalmazása 400 frt fizetés, (s illetve az 1893. évi IV. t.-cz. 22. §-a folytán megállapított, azonban belügyminiszteri jóváhagyást még nem nyert 100 frt többlet javadalmazással együtt 500 frt.) és 200 frt utiátalány.

A pályázati kérvények, melyek az 1883. I. t.-cz. 1-ső, s illetve az 1888. évi VII. t.-cz. 133. §-ban meghatározott képessétséget igénylő okmányokkal felszerelendők, **folyó évi június hó 30-ig** bezárólag a vármegye főispánja, méltóságos Fábrián László urhoz nyújtandók be.

Aradon, 1893. évi június hó 7-én.

Szathmáry Gyula,

alispán.

Hirdetmény.

A nagyméltóságú vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszterium az 1892. évi november hó 2-án kelt 44889 | 892. számú rendeletével az apateleki gör. kath. templom helyreállítását 505 frt 72 kr. összeg erejéig és 38 kézi, 8 igás napszámnak a község által leendő beszolgáltatása s esetleg annak 38 frt 33 krba megállapított megváltása mellett engedélyezte.

A fentemlitett munkálat foganatosításának biztosítása céljából az **1893. június hó 26-ik napjának d. e. 10 órájára** az aradmegyei m. kir. államépítészeti hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik

A versenyezni óhajtók felhivatnak, hogy a fentebbi munkálat végrehajtásának elvállalására vonatkozó, az engedélyezett költség után számítandó s a részletes feltételekben előirt 5%-nyi bánatpénzzel ellátott zárt ajánlataikat kitűzött nap d. e. 10 órájáig a nevezett hivatalhoz anynyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni. Ezen 50 kros bélyeggel felszerelt lepecsételt, s az összes munkálatokról szóló ajánlatban az engedélyezett összeg után százalékokban számítandó árleengedés esetleg felülfizetés, minden kétséget kizáró módon, számmal és betűkkel tisztán kiírandó.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a nevezett m. kir. államépítészeti hivatalnál, a rendes hivatalos órákban naponként megtekinthetők.

Kelt Aradon, 1893. évi június hó 5-én.

Az aradmegyei m. kir. államépítészeti hivatal.

Pálfy József,

kir. főmérnök.

Évek óta kipróbált, fájdalom-össillapító háziaszer, közbény, csusz és ideggyökök ellen.

KWIZDA-féle köszvényfolyadék

KWIZDA-féle köszvényfolyadék

189 7-15 adl határozatlan kifejezettel.

Teadk a végre bejeleni a vétel.

Kwizda-féle

köszvényfolyadék

Egész palaczkkal 1 frt o. 6. fél palaczkkal 60 kr. — kapható minden gyógyszerárban.

Fő letét: kerületi gyógyszerár Korneuburgban.

6907. kh. 8-3

Hirdetmény.

Mikalaka község előljáróságának 807 | 893. sz. alatt ide intézett átírata szerint a községben a sertés állományban a „sertésorbáncz” kór járványosulást lépett fel. Ezen kórnak Aradra leendő behozatala meggátolása szempontjából a 40000 | 893. sz. a. kiadott magas rendelet 278. §-a a) pontja alapján nevezett községből vagy községen keresztül hajtott sertésnek és szalás takarmánynak Aradra való behozatala megtiltatik.

Míró a közönséget alkalmazkodás végett értesitem.

Arad, 1893. május 31.

Sarlot Domokos,

főkapitány.

500 aranyat

adok annak, a ki

KOTHE FOGVIZ

egy üvegnek — ára 35 kr. elhasználása után fogfájásról pavarazkodik vagy szája bűzös marad.

Kothe-fogpor, kitűnő és gyorsan ható fogtisztító szer. Egy doboz ára 30 kr. — Kitűnő lágy és kemény fogkefék 30 és 50 krért ajánlatnak.

Kothe György János volt udvari szállító Baden, Bécs mellett.

1. 12-12

Kapható:

RING LAJOS

„Angyalhoz” címzett gyógyszerárban Aradon, Asztalos Sándor-utca 1-ső szám.

Előfizetési felhívás!

PESTI NAPLÓ

naponként kétszer megjelenő politikai napilapra.

A Pesti Napló Magyarországon a legolcsóbb, legtartalmasabb és legszebben kiállított napilap, megjelenik minden reggel legalább 15—24 oldal és délután 4—8 oldalnyi terjedelemben, fölívágra és lapjai egymásba ragasztva.

A Pesti Napló főszerkesztője és kiadótulajdonosa:
ifj. **ÁBRÁNYI KORNÉL.**

A Pesti Napló szerkesztősége maga köré gyűjtötte az ország legjelesebb újságíróit.

A Pesti Napló bel- és külföldi tudósításai, hírei és táviratai frissek, eredetiek és a legmegbízhatóbb forrásokból erednek. Ipari, kereskedelmi és mezőgazdasági rovatát kitűnő szakírók szerkesztik. Bel- és külföldi tőzsde rovatai mindig legpontosabbak és legmegbízhatóbbak.

A Pesti Napló legközelebb egy rendkívül érdekes regény közlését kezdi meg. A Pesti Napló minden hónapban 2 városnak a monográfiáját közli, mely örökös irodalmi beccsel bír, és az előfizetők, a kik ezeket összegyűjtik, azok Magyarország városainak hű történetét bírják.

Felélős szerkesztője:

BARNA IZIDOR.

A Pesti Napló nagy gondot fordít szépirodalmi rovatára, hol mindig a legkiválóbb írók neveivel találkozunk az olvasó.

Regényei és tárczái élénkek és érdekes olvasmányt nyújtanak.

A Pesti Napló minden vasárnap **A gyermekszobának** című rovatában **Móka bácsi** kedvelt meséit közli a gyermekek részére.

Előfizetési feltételek:

A Pesti Napló reggeli kiadásának, mely az előző napon beérkezett összes híreket magában foglalja, tehát a teljes Pesti Naplónak előfizetési ára Budapesten és a vidéken korán és pontosan házhoz juttatva.

az esti lap küldése nélkül:

Egész évre . . . 14 frt — kr.	Negyed évre . . . 3 frt 50 kr.
Fél évre . . . 7 frt — kr.	Egy hónapra . . . 1 frt 20 kr.

Esti és reggeli lap együtt egyszerre küldve a vidékre:

Egész évre . . . 18 frt — kr.	Negyed évre . . . 4 frt 50 kr.
Fél évre . . . 9 frt — kr.	Egy hónapra . . . 1 frt 60 kr.

Naponként kétszer, reggeli és esti kiadás külön-külön házhoz vagy postán küldve:

Budapesten:

Egész évre . . . 18 frt — kr.	Negyed évre . . . 4 frt 50 kr.
Fél évre . . . 9 frt — kr.	Egy hónapra . . . 1 frt 60 kr.

Vidéken:

Egész évre . . . 20 frt — kr.	Negyed évre . . . 5 frt — kr.
Fél évre . . . 10 frt — kr.	Egy hónapra . . . 1 frt 70 kr.

A PESTI NAPLÓ esti lapjára külön is elfogad előfizetéseket, úgy, hogy ha valaki más újságot járát és a megszokott újságtól megválni nem akar, az előfizethet a PESTI NAPLÓ esti lapjára 2 frt 30 krral.

A Pesti Napló kiadóhivatala.

Budapest, Ferencziek-tere, Bazar-épület.

DÜRR TESTVÉREK

fűszer-, csemege-, thea-, rum- és ásványviz kereskedése

az „arany

ARADON, fő-ut 2. sz.

szarvashoz.”

a városházzal szemben.

Bátorkodunk a nagyérd. közönséget tisztelettel értesíteni, hogy mindennemű **friss töltésű**

ásvány- és gyógyvizek

megérkeztek és jutányos áron kaphatók.

Továbbá ajánljuk mindenféle friss

fűszeráruinkat és csemegéinket,

finom

liqueuröket, magyar és franczia pezsgő és cognacot.

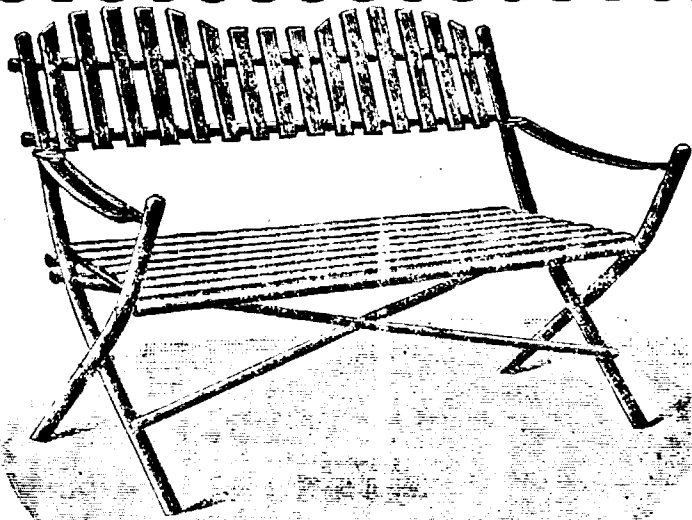
Szives tudomásvétel végett, hogy nálunk **okmány- és levélbélyeg-jegyek** szintén kaphatók.

A nagyérdemű közönség szives pártfogását kérve maradunk kiváló tisztelettel

DÜRR TESTVÉREK.

278 12—
Arjegyzéket bárkinek bérmentve küldünk.

Egy jó házból való erkölcsös fiu tanulónak felvétetik.

Kertszékek, padok

és egyéb

finomabb butor,

tölgy- és bükkfa-parquetták,
sétabotok

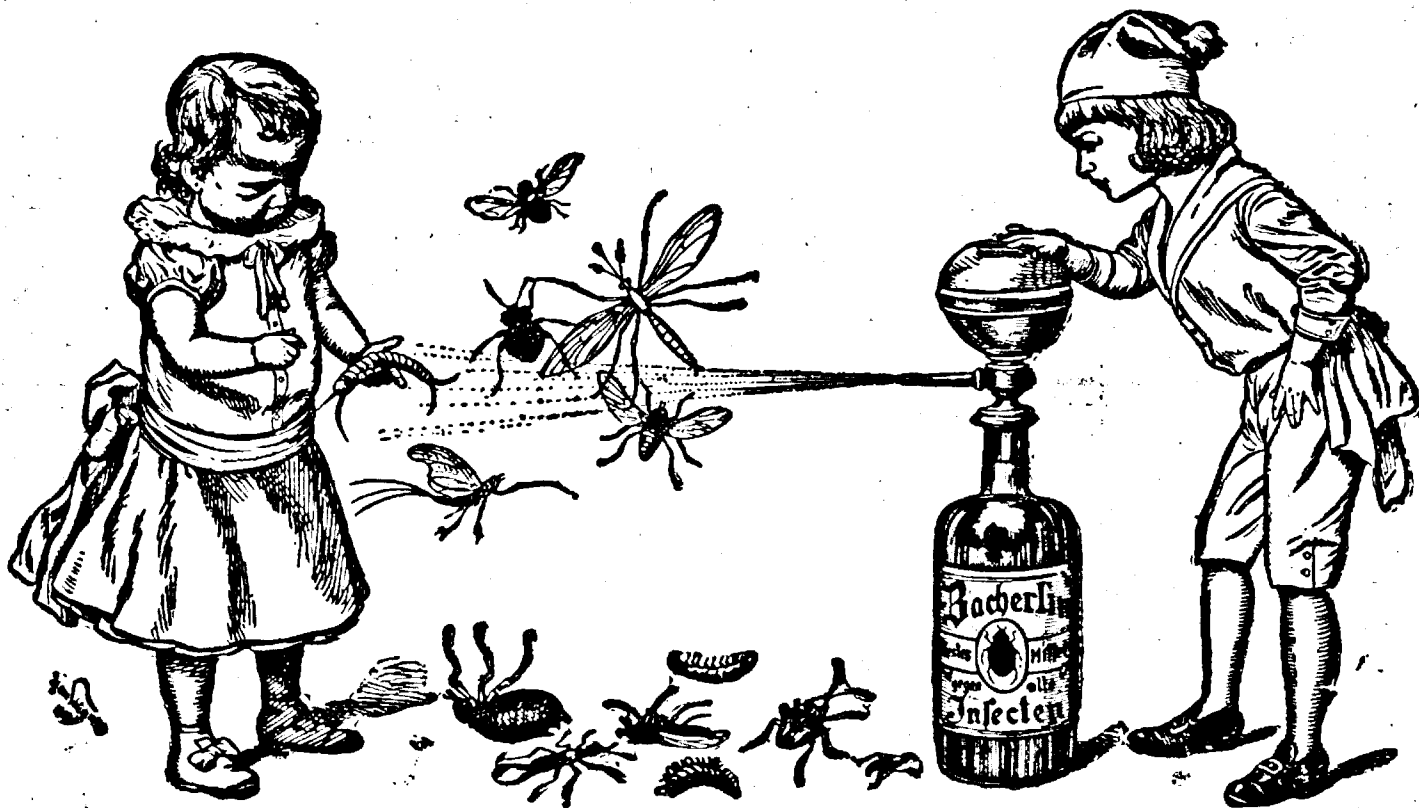
18 27—*

a borosjenői faiparszövetkezet gyárából.

Megtekinthetők és részletekben is megvehetők az aradi és csanádi egyesült vasutaknak Andrassy-tér 20 sz. (Arena-épület) alatti mintaraktárában. — Nagyobb megrendelések jelentékenyen leszállított áron ugyanott, vagy közvetlenül a borosjenői gyárban eszközölhetők.

BOROSJENŐI FAIPARSZÖVETKEZET.

Elővigyázat a Zacherlin bevásárlásánál!

A csodálatra méltó hatásu „Zacherlin“ ismérvei: 1. a lepecsételt palaczk, 2. a „Zacherl“ név.
Ára üvegenként 15 kr, 30 kr, 50 kr, 1 frt. A megtakarító-készülék 30 kr.

239 b 4-6

A valódi Zacherlint az alábbi helyeken árulják:

Aradon:
MARX és FEJER,
KARÁTSY ANTAL,
AMTMANN LAJOS,
BAUMANN BENEDEK,
BRUNNER C. és FIA,
DENGEL LAJOS,
DENGEL BELA,
DRATSAY LAJOS,
DÜRR TESTVÉREK,
DUZSEK FERENCZ,
ELES ARMIN,
GEBHARDT J. és FIA,
GUTTMANN SAMU,
HUBERT BERNAT,
KAMENSKI K.,
KOTORATS MLADEN,
ILLICS ARZEN,
BELGRADER K. és Társa.
MEER MÓR és FIA,
NAGY FARKAS,
NEULANDER ZSIGMOND,
OBETKO KALMÁN,

POLLAK JOZSEF,
PREISACH VILMOS,
SIMON KAROLY,
STEINITZER N.,
TONES EDE
WECHSLER JÓZSEF,
WEISZ DAVID,
ifj. WEISZ MÓR,
SCHWARZ M.,
SCHERFENEDER M.,
KACSER SAMU,
ERNYEY GY. és PRINNER

Uj-Aradon:
LISZKOVETZ ANTAL.
ZIMMER MATYÁS,

Almásán:
MESNER B. É.

Battonyán:
GELLER FERENCZ,

Borosjenőn:
BLAU DÁVID,
STRAUSZ IGNÁCZ,

Buttyiban:
KRAUSZ PÉTER,
Csermön:
HOLLÄNDER SAMU,

Kevermesen:
GRÜNBERGER MÓR,

M.-Pécskán:
KÖNIGSTHAL LIPOT.
FLEISCHMANN HERMAN,
TURSZKY NÁNDOR,
VOJTEK KALMAN gyógyszer.

Pankotán:
PAVLOVITS CONSTANT,
RIGLER ISTVÁN,

Perjámoson:
BRUNNER KALMAN,
JOCHMANN K. özvegye,
STEFAN MIKLÓS,

Radna-Lippán:
FREULICH TESTVÉREK,
SCHAFFER ANTAL,
SCHWARZ FERENCZ,

Soborsinban:
BLAU MÓR és FIA,

Uj-Szt.-Annán:
HENNY KAROLY.

Világoson:
SCHUBERT és GOLDSTEIN,
WEBER JANOS.

Vingán:
KLEEMANN N.

Valyomárén:
KOHN LIPÓT.